

GLASILO OBČINE MEŽICA

ŠUMIC

LIII. ŠTEVILKA / JUNIJ 2018

KAZALO

BESEDA UREDNICE

2

UVOD

3

VOŠČILA - NOVOROJENCI IN STAROSTNIKI

4

JAVNI RAZPISI OBČINE MEŽICA

4

ČISTLNA AKCIJA OČISTIMO MEŽICO 2018

6

PRVI SVETOVNI DAN ČEBEL

7

GEOFESTIVAL 2018

8

TAM ZGORAJ CVETIJO NEŽNI CVETOVJI ...

10

100 LET GOSPE KATRCE KOSEL

13

STATISTIČNO POROČILO DU MEŽICA

14

MEDGENERACIJSKI CENTER MEŽICA

16

DISK GOLF

17

NA ZBORU KMETOV

19

SKUPINA "HARMONIJA" – 15 LET

20

PREVALENČNA ŠTUDIJA OBREMENJENOSTI OTROK

22

ODVETNIŠKI NASVET: KATERE IMISIJE SO PREPOVEDANE

23

SPOT SVETOVANJE KOROŠKA

25

MEŽIČARJI OD TOD IN TAM: SIMON STRGAR

26

OB TRESKI S CUDV

30

DOBRODELNI PROJEKT: 10 KROGOV ZA 10 NASMEHOV

31

JUDO: SREBRO IZ KOPRA VSTOPNICA ZA MEHIKO

32

HOKEJ: JAKOB AMBROŽ BLATNIK

34

HIŠA OTROK MALI KORAKI

37

PRISPEVKI VRTCA IN OSNOVNE ŠOLE MEZICA

38

NEVERJETNA LETA

45

BRAINO BRAINFEST 2018

48

ZNANI MEŽIČAR: STANISLAV MAKUC

50

KOLEDAR PRIREDITEV MEŽIŠKO POLETJE 2018

54

Beseda urednice

Pozdravljeno, poletje.

Tudi vi, naši bralci in bralke, pozdravljeni.

Razmišljam o tem, kako nam posamezni dogodki odmerjajo obdobja. Zame je leta konec in nato začetek novega dvakrat na leto. Enkrat se moje leto konča z zadnjim dnevom šolskega leta, drugič 31. decembra. Prvi začetek novega je prvega septembra, naslednji takrat, ko si voščimo. Ob začetku novega šolskega leta si ne voščimo, se bolj spodbujamo, otrokom pa naložimo nekaj dobronamernih nasvetov. Čestitamo pa šolarjem ob priložnosti, ki se odvija ravno te dni – ob koncu šolskega leta. Verjamem, da s čestitkami nagrajujete vsak trud, tudi če ni obrodil le najvišje številke na petmestni lestvici. Tudi mi nismo vsi predsedniki; za tiste, ki so se med šolskim letom trudili, pa nikjer ne piše, da enkrat ne bodo. Pa čeprav niso poželi le odličnih ocen.

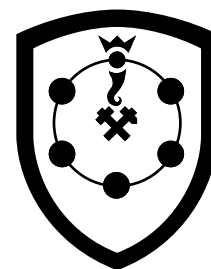
Obdobja odmerjamo tudi s Šumcem. Štirikrat na leto pristanemo v vaših nabiralnikih – ko slavimo rojstvo novih, svežih energij, ko učencem čestitamo za trud, ko smo jih ravnokar spravili nazaj v šolske klopi in v času, ko si izrekamo lepe želje. Ali pač v vsakem letnem času enkrat. In tako stopamo v korak z naravnim minevanjem in novimi začetki, tisto vmes pa popišemo, da bo ostalo tudi za one, ki v naš »časotek« še le prihajajo. Nekaj mi je všeč, ko pozabim, da vsaka številka, vsak začetek in konec šolskega in koledarskega leta pridejo prehitro. Všeč mi je dejstvo, da je vedno nova priložnost, skoraj v enaki obliki kot že mnogotere pred njo. Vedno znova pridejo prazne strani. Tako in drugače. Nič ni zamujeno in z nekaj truda je lahko naslednjič še boljše.

Zato čestitke za ves trud, ki ste ga vložili v svojo prihodnost, dragi potencialni bodoči predsedniki. Če ni šlo po načrtu, lahko že danes začnete pisati novo stran. Z nekaj truda je lahko napisana tudi za deset.

Uživajte v poletju.

Jerneja Vertačnik

Spoštovane občanke in občani,

vroči in soparni dnevi ob številnih nalivih so postali naš vsakdan. V pričakovanju poletja in prostih dni imamo še veliko moči in zanosa postoriti vse, česar ne bi radi pustili za jesen. Tako hitimo z zaključki pričetih investicij, nekatere pa šele začenjamo.

Tržnica je že dobila svojo podobo in bo v nekaj dneh izgotovljena, pričela pa se je tudi obnova njene neposredne okolice. V osrčju našega kraja bomo tako na dobri lokaciji pridobili lep prostor, ki bo dostopen vsem za prodajo oziroma nakup domačih pridelkov naših lokalnih pridelovalcev.

Dan državnosti v Sloveniji obeležujemo 25. junija, na dan, ko je pred 27. leti slovenska skupščina sprejela temeljno ustavno listino, ustavni zakon in deklaracijo o neodvisnosti Republike Slovenije, s čimer smo Slovenci prvič v zgodovini dosegli lastno državnost.

Ob letošnjem dnevu državnosti Vam iskreno čestitam in Vam želim prijetno praznovanje.

Župan Občine Mežica
Dušan Krebel

Otroci se že veselijo počitnic in tudi za njih bomo poskrbeli. Karte za plavanje na DTK Ravne bodo lahko, tako kot vsako leto, prevzeli na občini. Dogovarjamo se tudi z MCM, da bodo s tematskimi delavnicami animirali njihove počitniške dni. Prav tako naša društva pripravljajo razne tematike za našo mladino. Na vseh nas krajanih pa je, da bomo previdni v prometu, da bodo njihove poti varne tudi med počitnicami. In ne nazadnje, pred nami so poletni meseci, ko organiziramo tradicionalno »Mežiško poletje« z mnogimi prireditvami, na katerih se bo zagotovo našlo za vsakega nekaj. Naj vas ob tej priliki prav lepo povabim na skupna druženja, na katerih se bo poleg zabave prav gotovo našel čas tudi za prijateljski klepet in stisk rok.

Ob koncu tokratnega zapisa v novi številki Šumca, vsem občankam in občanov želim obilo sončnih poletnih dni ter obilo oddiha.

Župan Občine Mežica
Dušan Krebel

V imenu občanov
Mežice in v svojem
imenu **ISKRENE**
ČESTITKE VSEM
STAROSTNIKOM,
NOVOROJENCEM IN
NJIHOVIM STARŠEM.

župan **Dušan Krebel**

Novorojenčki

ŽAN MANDL
ŽIGA ŠTAVDEKER
BRINA BENKO
ERIK KRALJ
KAJA HERCOG
AGAN MURATOVIĆ
MAJ SAMO MLINAR
ALINA JOVANOVIĆ

85 let

FILIP DLOPST
ANA JEGOVNIK

90 let in več

KATRCA KOSEL (100 let)
EMILIJA KUCHAR
JULIJANA BOJNEC
MARIJA PODOJSTERŠEK
FRIDERIK ŠUŠEL
ALOJZIJA NOVAK

OBVESTILO

Obveščamo vas, da skladno z Uredbo
GDPR (Splošna Uredba EU o varstvu
podatkov) v reviji Šumc ukinjamo
rubriko, ki vsebuje podatke o novoro-
jenčih v občini in starejših občanih.

Jana Horvat Tomaž, univ. dipl. prav.
Svetovalec III

JAVNI RAZPISI

Občina Mežica je v mesecih februarju, marcu in aprilu na spletni strani občine, lokalni KTV in v uradnem občinskem glasilu na podlagi pravilnikov objavila:

- javni razpis za zbiranje predlogov za sofinanciranje programov s področja socialnega varstva, ki jih bo občina sofinancirala iz občinskega proračuna v letu 2018,
- javni razpis za zbiranje predlogov za sofinanciranje programov s področja kulture, ki jih bo v letu 2018 Občina Mežica sofinancirala iz občinskega proračuna,
- javni razpis za zbiranje predlogov za sofinanciranje dejavnosti na področju športa, ki jih bo v letu 2018 Občina Mežica sofinancirala iz občinskega proračuna,
- javni razpis za sofinanciranje mladinskih programov in projektov, programov za mlade ter sofinanciranje stroškov delovanja izvajalcev mladinskih programov in projektov iz proračuna Občine Mežica v letu 2018.
- javni razpis o sofinanciranju programov na področju turizma v letu 2018,
- javni razpis za dodelitev finančnih sredstev za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja v občini Mežica v letu 2018 (predvidena sredstva v višini 14.055,00 € še niso razdeljena).

Olga Vršič,

Služba za družbene dejavnosti

Občina Mežica je v skladu z razpisi razdelila sredstva:

Društvom s področja socialnega varstva	Točke	Skupaj
Društvo invalidov Mežiške doline	23,25	272,88 €
Mali vitez, fundacija za pomoč mladim ozdravljenim od raka	11,5	134,97 €
Sonček – Koroško društvo za cerebralno paralizo	9	105,63 €
Društvo Altra, odbor za novosti v duševnem zdravju	19,5	228,87 €
Društvo psoriatikov Slovenije	11,5	134,97 €
Društvo invalidov Mežica	78	915,47 €
Društvo srčnih bolnikov – koronarni klub Mežiške doline	30,75	360,90 €
Društvo diabetikov Mežiške doline	27,75	325,69 €
Društvo za kronično vnetno črevesno bolezen	11,5	134,97 €
DU Mežica – skupina Lipa in Harmonija	21	246,47 €
Društvo Sožitje Mežiške doline	22,5	264,08 €
Društvo gluhih in naglušnih Koroške	13,5	158,45 €
Združenje multiple skleroze	9	105,63 €
Društvo projekt – Človek	11,5	134,97 €
Koroško društvo za boj proti raku	20,25	237,67 €
Zupnijska Karitas Mežica	44	516,42 €
Ozara	20,25	237,67 €
Koroško društvo za osteoporozo	6,5	76,29 €
Vrednost točke je 11.73674 €.	391,25	4.592,00€

Društvom s področja kulture	Točke	Skupaj
Kulturno društvo pihalni orkester Rudnika Mežica	10.930	7.471,25 €
Kulturno društvo Sok teater mežica	2.890	1.975,47 €
Pevska skupina Gorna Mežica pri DU Mežica	1.750	1.196,22 €
Društvo upokožencev Mežica – MPZ Viharniki	1.900	1.298,75 €
Lovski oktet lovske družine Peca Mežica	1.450	991,15 €
Združenje Ruda	1.400	956,98 €
Kulturno društvo – MPZ Mežiški knapi	2.750	1.879,77 €
Društvo klekljaric Koroške	1.200	820,26 €
Kulturno društvo mešani pevski zbor Rožnik	2.020	1.380,78 €
Kulturno društvo Mežiški frajtonarji	800	546,84 €
Folklorno društvo Pušc Mežica	2.250	1.538,00 €
Kulturno pevsko društvo Sv. Jakob	1.100	751,91 €
Društvo literarno gledališče Treska Mežica	510	348,61 €
Vrednost točke je 0,6836 €.	30.950	21.156,00€

Komisija za oceno ponudb s področja kulture je ponudnikom razdelila 21.856,00 € in sicer: 21.156,00 € na podlagi predloženega točkovanja, 700,00 € pa kot pavšal. Vrednost 1 (ene) točke je 0,6836 €.

Komisija za oceno ponudb s področja kulture je ugotovila, da razpisnim pogojem popolnoma ne ustrezajo prijave naslednjih društev: Kulturno društvo literatov Mežiške doline, OS Mežica – Tim za kulturo in Društvo invalidov Mežica, vendar pa v ponudbi izkazujejo kvaliteten in strokovno dovršen program, ki nagovarja širše občinstvo, zato jim na podlagi 15. točke pravilnika (posebni kriteriji) podeljuje pavšal in sicer:

Pavšal dodeljen društvom s področja kulture	Skupaj
Kulturno društvo literatov Mežiške doline	100,00€
OS Mežica – Tim za kulturo	350,00€
Društvo invalidov Mežica	100,00€
Skupaj	550,00€

Društvom s področja športa

KAKOVOSTNI ŠPORT		PROMOCIJSKE PRIREDITVE	
Nogometni klub Akumulator	8.588,43 €	Tenis klub Mežica	147,13 €
DSR Mežica – odbojka ženska	6.500,14 €	Tekaški klub GRCA Mežica	326,95 €
DSR Mežica – odbojka moška	6.774,41 €	DU Mežica – pikado, balinanje	130,78 €
Karate klub Mežica	4.093,44 €	DSR Mežica – smučarski klub	457,72 €
Kriket klub Mežica	1.243,55 €	Strelsko društvo Tone Okrogar – Nestl	523,11 €
DSR Mežica – smučarski klub	1.984,15 €	DSR Mežica – odbojka na mivki	228,86 €
Judo klub Mežica	575,96 €	Kriket klub Mežica	523,11 €
DSR Mežica – odbojka na mivki	1.439,90 €	IKDM Perkmandelci	65,39 €
Skupaj	31.200,00 €	Disk golf klub Mežica	196,17 €
		Skupaj	2.730,00 €
PROGRAMI ŠPORTNE VZGOJE OTROK		ŠPORTNA REKREACIJA ODRASLIH	
Osnovna šola Mežica	1.170,00 €	DU Mežica – pohodništvo, smučanje, balinanje	780,00 €
DSR Mežica – splošna vadba	585,00 €	Strelsko društvo Tone Okrogar – Nestl	390,00 €
Tenis klub Mežica	585,00 €	DSR Mežica – smučarski klub	390,00 €
Karate klub Mežica	195,00 €	DSR Mežica – NT	390,00 €
DSR Mežica – odbojka ženska	195,00 €	Skupaj	2.340,00€
Skupaj	2.730,00 €		

Občina Mežica je dne 9.2.2018 v Uradnem listu RS št. 8/18, objavila Javni razpis za zbiranje predlogov za sofinanciranje dejavnosti na področju športa, ki jih bo v letu 2018 sofinancirala iz občinskega proračuna, skladno s pravilnikom. Skupna okvirna vrednost sredstev javnega razpisa je 39.000,00 €. Vrednost posameznih programov je določil odbor za mlade in šport.

Društvom s področja mladinskih programov

	Točke	Skupaj
KD Pihalni orkester Rudnika Mežica	35	485,77 €
Planinsko društvo Mežica	29	111,80 €
IKDM Perkmandelci	213	6.964,43 €
Skupaj	277	7.562,00 €

Društvom s področja turizma

	Točke	Skupaj
Turistično društvo Mežica	1.950	1948,42 €
Planinsko društvo Mežica	1.045	1044,15 €
Sportno društvo Movžnar	700	699,43 €
Skupaj	3.695	3692,00 €

ČISTILNA AKCIJA Očistimo Mežico 2018

OBČINA MEŽICA JE V SODELOVANJU S KOMUNALO MEŽICA TUDI LETOS ORGANIZIRALA TRADICIONALNO ČISTILNO AKCIJO OČISTIMO MEŽICO. AKCIJA JE POTEKALA VES TEDEN MED 7. IN 14. APRILOM.

Čiščenja se je kot prva lotila v soboto, 7.4.2018, Osnovna šola Mežica. Med tednom so člani Planinskega društva Mežica očistili svoj vsakoletni teritorij. Nato smo akcijo zaključili s skupnim pobiranjem v soboto, 14. 4. 2018. Predstavniki Ribiške družine, Lovske družine Peca, Športno društvo Movžnar, Turistično društvo Mežica, Župnijska Karitas Mežica, Kriket klub Mežica, DU Mežica – balinarska sekcija, FD Pušlc, KD Šok Teater, KD MPZ Mežiški knapi in še nekaj ostalih občanov prostovoljcev smo se zbrali ob 8.30 pred Narodnim domom, kjer smo

razdelili rokavice in vrečke ter se odpravili vsak na svojo lokacijo. Očistili in uredili smo sprehajalne poti, javne površine, okolico šole in drugih javnih ustanov ter športnih parkov, obrežje Meže in gozdove. Med pobranimi odpadki je bilo največ plastenk in pločevink, razni plastični odpadki, nekaj kovinskih odpadkov in steklene embalaže ter mešani komunalni odpadki. Količina pobranih odpadkov je bila manjša kot lani. Podatek o pobranih odpadkih, nakazuje dejstvo, da je iz leta v leto manj odvrženih odpadkov v naravo in kot kaže, se ozaveš-

čenost ljudi povečuje.

Da bo narava ostala čista in nas še dolgo navduševala v svoji lepoti, se zahvaljujemo vsem prostovoljcem, ki ste se udeležili čistilne akcije. HVALA, ker vam ni vseeno za naš kraj! V zavesti, da ohranimo našo naravo čim manj onesnaženo, prosimo vse prebivalce naše občine, ne odlagajte odpadkov v naravi, saj so zanje pripravljena določena odlagalna mesta. Vsak od nas je odgovoren za čisto in urejeno okolje!

**Vesna Trdina,
Komunala Mežica**

20. maja letos smo slovenski čebelarji praznovali prvi svetovni dan čebel. Osrednja proslava in praznovanje 1. svetovnega dne čebel sta se odvijala v Občini Žirovnica na prireditvenem prostoru med krajema Breznica in Vrba.

PRVI SVETOVNI DAN ČEBEL

Leta 2014 je na pobudo tedanjega in še vedno aktualnega predsednika, Boštjana Noči, Čebelarstva Slovenije Generalni skupščini ZN predlagala resolucijo, s katero bi 20. maj razglasili za svetovni dan čebel.

20. maj je rojstni dan na Slovenskem rojenega Antona Janše (1734 – 1773), ki je bil pionir sodobnega čebelarstva in prvi učitelj. Decembra 2017 je GSZN sprejela sklep, da se 20. maj razglasi za Svetovni dan čebel.

Resolucijo je so-sponsoriralo 115 držav, med njimi tudi ZDA, Kanada, Kitajska, Rusija, Indija, Brazilija, Argentina, Avstralija ter vse države članice Evropske unije.

Svečane proslave smo se udeležili tudi predstavniki ČD Mežica z našim praporjem. Čebelarstvo med slovensko govorečimi ljudmi ima tradicijo

dolgo, kot je dolg njihov obstoj. Ni naključje, da se je ideja rodila prav tu, da so slovenski čebelarji dosegli tudi razglasitev Svetovnega dneva posvečenega čebelam. Ponosni smo lahko, da ima naša dežela tako vestne, vztrajne, učljive in delovne ljudi, med katerimi so to leto vzbudili pozornost svetovne javnosti prav čebelarji, njihovo vodstvo in strokovni sodelavci.

Čebelarstva družina Mežica in Občina Mežica, bosta v tem letu s sodelovanjem v projektu LAS uredili čebelarstvo pot posvečeno čebeli. Tako bomo tudi lokalno počastili in obele-

žili vlogo prvega praznovanja svetovnega dneva čebele, ki smo ga tega leta tudi uradno proslavili.

Tudi čebelarji Mežice se zavedamo pomembnosti ter vloge čebele za preživetje in ohranjanje trajnostno naravnega kmetijstva.

Naj vas že sedaj povabimo, da se nam ob tem dogodku pridružite.

In ko sejete, ko sadite, pomislite na čebele. Tudi vi jim lahko pomagate s svojo medovito rastlino.

**Čebelarstva družina Mežica
Pavel Praper**

G E O

FESTIVAL 2018

TAKO PISAN IN RAZNOLIK JE GEOPARK KARAVANKE
MI SMO GEOPARK KARAVANKE! MI SMO UNESCO!

Paleta prireditev DS Geopark Karavanke za domačine in obiskovalce naše regije!

Natančen program na

www.geopark.si

GeoparkKarawanken

GeoparkKaravanke

EUfutuR je projekt čezmejnega sodelovanja, ki se izvaja v okviru programa sodelovanja **Interreg V-A Slovenija-Avstrija** v programskem obdobju 2014-2020 in je sofinanciran s sredstvi Evropske Unije, iz Evropskega sklada za regionalni razvoj ter s sredstvi Dežele Koroške.

Geofestival 2018 – Geopark Karavanke

GEOPARK KARAVANKE S ŠTEVILNIMI PRIREDITVAMI POD SKUPNIM IMENOM GEOFESTIVAL VSTOPA V TEDEN EVROPSKIH GEOPARKOV. VSAKO LETO VSI EVROPSKI GEOPARKI ZA PRIBLIŽEVANJE GEOPARKOV IN VSEGA, KAR LE-TI PONUJAJO LJUDEM, PRIREJAJO ŠTEVILNE PRIREDITVE, KI SE ZVRSTIJO TEKOM CELEGA TEDNA. GEOPARKI SO DOKAJ NOVE OBLIKE PARKOV, KI SO NAMENJENE DANAŠNJEMU NAČINU ŽIVLJENJA IN PREŽIVLJANJU PROSTEGA ČASA.

Prireditve, ki se bodo v Geoparku Karavanke odvijale med 19.5. in 30.6.2018 so tako pestre in zanimive, da lahko vsak najde nekaj zase. Ker je Geopark Karavanke čezmejni geopark, bodo prireditve potekale na obeh straneh meje, v obeh jezikih.

Geopark Karavanke, ki je od leta 2015 UNESCO Globalni Geopark, tudi v letošnjem letu z Geofestivalom na široko odpira svoje znanje ljudem. Geofestival se bo odvijal v obdobju med 19. majem in 30. junijem 2018, dodatne zanimive prireditve pa se bodo izvajale tekom celega leta. Ideja Geofestivala je, da skupaj z nami doživite, spoznate in odkrijete posebnosti Geoparka Karavanke. Pridite in se prepričajte o raznolikih ponudbah, ki jih ponuja naša regija. Spoznajte geološko, naravno in kulturno dediščino Geoparka Karavanke, doživite naravo in kulturo na enem izmed vodenih pohodov ali pa se preizkusite v številnih športnih aktivnostih.

V času trajanja Geofestivala 2018 se bo zvrstilo več kot trideset dogodkov – od delavnic, javnih razprav, razstav, dnevov odprtih vrat, predstav, pa do vodenih sprehodov z razlagami strokovnjakov, izletov in ekskurzij. Prireditve potekajo na različnih krajih na slovenski in avstrijski strani – Bad Eisenkappel/Železna Kapla, Strojna, Ravne na Koroškem, Mežica, Črna na Koroškem, Lavamünd, gora Peca, Pliberk/Bleiburg, Globasnitz/Globasnica, Dravograd, Neuhaus, Gallizien, Zell/Sele, Sittersdorf.

Geofestival je del projekta z akronimom „EUfutuR“, katerega namen je približati geopark kar najširši populaciji. Projekt EUfutuR je čezmejni projekt, ki se izvaja v okviru programa sodelovanja INTERREG V-A Slovenija-Avstrija, v programskem obdobju 2014 – 2020, in je sofinanciran s sredstvi Evropske unije, iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, ter sredstvi Dežele Koroške (Land Kärnten).

Nekateri dogodki, ki se bodo odvijali v sklopu Geofestivala 2018:

- Z BIOLOGOM SPOZNAVAM DRAVOGRAJSKO JEZERO, 07.6.2018, 16:00, Dravograd
- KRESNI VEČER, 16.6.2018, 20:00, Mežica
- PRAZNOVANJE PRI PODKANJSKEM SLAPU, 17.6.2018, 09:30, Gallizien
- GEOPARK KULTURNA LIGA, Muzikal LŠ Šmihel pri Pliberku (Jabolčni komp(l)ot), 25.6.2018, 19:00, Pliberk/Bleiburg
- 13. „SKINFIT“ GORSKI TEK NA KOŠUTO, 30.6.2018, 10:00, Sele/Zell
- (SO)DELUJEM - 2. čezmejni nogometni pokal za podmladek (U7, U9, U11, U13) v Geoparku Karavanke, 17. in 18.8.2018, Stadion NK Peca, Črna na Koroškem
- S FRANZEM IN MARICO V PRETEKLOST IN PRIHODNOST, Sprehod ob reki Meži, 28.9.2018, 10:00, Mežica.

Celoten program Geofestivala 2018 si lahko ogledate na spletni strani: www.geopark.si
Vljudno vabljeni na dogodka mednarodnega Geofestivala 2018.

Več informacij na: office@geopark-karawanken.at, +43 / (0) 42 38/8239-15

Ekipa Geoparka Karavanke

Tam zgoraj cvetijo nežni cvetovi ...

Sklanjam se nad modre glavice Scheuchzerjeve zvončnice, ko tam nad Savinskimi Alpami zagrmi. Trešči. Bobnenje divje odmeva v prostoru med Peco, Raduho in verigo skalnatih vršacev nad Savinjsko dolino. Strašljiv zvok zdrzne misli in grobo prekine zatopljenost v lepoto cveta, okrašenega z drobnimi kapljicami dežja, ki je pred kake pol ure že orosil zemljo. »Res so se uresničile napovedi vremena, ki so nevihte napovedali že v zgodnjem dopoldnevu,« mi šine skozi misli. Priplazi se nemir. Nahajam se nekaj metrov nad zadnjimi jeklenicami zavarovane poti čez južno pečevje Pece. Tam čez Olševo se zlovešče, s strašljivo hitrostjo napihujejo sive megle. Oblačne gmote se prepletajo in mešajo, divje se poganjajo navpično navzgor in ponovno omahnejo, ko izgubijo na hitrosti. Cvetovi zadrhtijo v prvih sapicah. Ravno sem našel pravi zorni kot in s težavo nekako le namestil fotografsko stojalo na neravnem terenu, zdaj pa ta veter ziba zvončke sem tja in onemogoča fotografiranje. Strah pred strela me preganja. Misel, da bi me nevihta ujela na tem izpostavljenem pobočju, mrazi kožo. Kljub temu še vedno vztrajam in se prepričujem: »Še kako minuto ali dve počakam. S tem gorskim vetrom je po navadi tako, da med pihanjem včasih za nekaj sekund pre-

dahne. Ravno dovolj bo, da se cvetovi umirijo, da pritisnem na sprožilec in potem pobegnem na varno, hitro, kar me nesejo noge.« Pet mučnih minut mora miniti, da dočakam svoj trenutek. Naredim dva, tri posnetke, nato zvončnica spet zapleše, tokrat tako divje, da glavice cvetov udarjajo ob tla.

V ihti pospravim fotografsko opremo. Spust nazaj v grape zavarovane poti, preprežene z jeklenicami, se mi ne zdi najboljša rešitev, zato se zaženem v strmino, naprej po poti proti vrhu. Upam, da bom še pred glavnim udarom dosegel veliko kotanjasto uravnajo pod vrhom gore, a mi med divjanjem v breg hitro poide sapa. Ni kondicije. Ko so razmere ugodne, ni nič narobe, če na goro ležeš počasi. V kritičnih situacijah, ki narekujejo umik, pa te dobra telesna pripravljenost lahko reši nevšečnosti, včasih celo pogube. Prve težke kaplje udarijo na pokrajino. Ponovno snamem nahrbtnik in izvlečem vetrovko. Po vsej verjetnosti bodo oblaki kmalu zilili svojo mokro vsebino na goro in name, drobno pikico na pobočju. V pelerino oblečem tudi nahrbtnik. Fotografski opremi voda nepopravljivo škodi. Zgodba se ponovi. Spet se nemirno zaženem navzgor in po nekaj časa obslonim sključen, s komolci oprt na kolena, hlatajoč za zrakom s pekočimi pljuči.

Človek nekaterih stvari res nikoli ne usvoji. Kolikokrat sem že izkusil, da takšno zaganjanje na planinskih poteh ne prinese koristi?! Zmeren in vztrajen korak do cilja pripelje v enakem času, a pri tem ne izčrpa telesa. Kapljanje začuda poneha in tista nevihta, ki je prej tako silovito drvela proti Peci naenkrat upočasniti in se zavrtinči nekje nad Olševo in Čofatijo. Tudi veter povsem ponikne. Na goro leže tišina, ki jo tu in tam prekine pok strele tam nekje. »Zatišje pred udarom?« se sprašujem. V mislih štejem sekunde, ki minejo od bliska do groma in računam: »Ena, dva, tri ... krat tristo trideset metrov na sekundo je približno en kilometer.« Ni še potrebe po paniki, ali pač!?

Ravno, ko prispem na veliko uravnajo pod vrhom, ki ji domači planinci iz navade rečemo kar »stadion plac«, oblačnost doseže tudi mojo goro. Nekako po filmsko se megla na krilih vzgona dvigne iz doline Tople in stegne svoje sive jezike čez skalnate robove na travnik. »Tukaj v kotanji ni najboljše mesto,« spet vihra po možganih. »Ob večjem nalivu se tu nabere voda, v vodi pa ni prijetno stati. Mokrota poveča tudi električno prevodnost tal in če v bližini udari strela, ...«. Potrudim se še nekaj deset metrov navzgor v pobočje. Pod enim izmed skalnatih robov najdem po lastnem

Seznam fotografiranih cvetlic na Peci nad gozdno mejo:

Alpska grebenuša
Polygala alpestris

Alpska mandronščica
Linaria alpina

Alpska Mastnica
Pinguicula alpina

Alpska velesa
Dryas octopetala (Rosaceae)

Alpska zlatica
Ranunculus alpestris L.

Alpski kosmatinec
Pulsatilla alpina

Alpski popon
Helianthemum alpestre

Alpski ranjak
Anthyllis vulneraria L. subsp.
Alpestris aschers. et. Graebn.

Avrikeľ
Primula auricula

Belkaste ročice
Pseudorchis albida

Brezstebelna lepica
Silene acaulis subsp. *acaulis*

Clusiev svišč
Gentiana clusii

Clusijev petopršnjik
Potentilla clusiana

Črni teloh
Helleborus niger

Divji klinček
Dianthus sylvestris

Dlakavi sleč
Rhododendron hirsutum

Dvocvetna vjolica
Viola biflora

Homulična črvinka
Minuartia sedoides

Izrodna zlatica
Ranunculus hybridus

Kamniška murka
Nigritella lithopolitana

Kuštravi oklep
Androsace appenninica

Močvirnska samoperka
Parnassia palustris

Muškatni kamnokreč
Saxifraga moschata

Najmanjši jeglič
Primula minima

Nasršeni kamnokreč
Saxifraga squarrosa

Navadna pogačica
Trollius europaeus L.

Navadni alpski zvonček
Soldanella alpina

Navadni slečnik
Rhodothamnus chamaecistus

Pirenejski kamnokras
Petrocalis pyrenaica

Planinska spominčica
Myosotis alpestris

Planinski drobnjak
Allium schoenoprasum

Retijski mak
Papaver rhoeoticum

Scheuchzerjeva zvončnica
Campanula Scheuchzeri

Skorjasti kamnokreč
Saxifraga crustata

Spomladanski svišč
Gentiana verna

Srčastolistna mračica
globularia cordifolia

Travniška ivanjščica
Leucanthemum praecox;
Leucanthemum vulgare

Vretenčasti ušivec
Pedicularis verticillata

Zelena čmerika
Veratrum lobelianum

Zoisova zvončnica
Campanula Zoysii

Kamniška murka (*Nigritella lithopolitana*)

Kuštravi oklep (*Androsace appenninica*)

Navadna nokota (*Lotus corniculatus*)

Scheuchzerjeva zvončnica (*Campanula Scheuchzeri*)

Divji klinček (*Dianthus sylvestris*)

Zelena čmerika (*Veratrum lobelianum*)

prepričanju najboljše mesto za preživetje »hude ure«. Kovinsko fotografsko stojalo odnesem kakih petdeset metrov proč od moje poličke in ga vtaknem v špranjo med dvema skalnatima blokom. Nato se vrnem do nahrbtnika in izvlečem bivak vrečo. Ne uspe se mi še v celoti zbasati vanjo, ko močno pljusne. V zavetju najlonskega ovoja bitje končno preplavi občutek neke pomirjenosti in topline.

Čepim in kukam skozi majhno odprtino vreče. Megla okoliško pokrajino večkrat povsem zagrne. Mračnost razsvetljujejo bliski. Nekajkrat še glasno zaropota, a se zdi, da nikoli povsem blizu. Jedro nevihte se gori vztrajno izogiba. Nič nimam proti takšnemu razpletu. Enakomerno škrabljanje kapljic po rdeči ponjavi um zaziba v meditativno stanje.

Po deževni uri se prostor odpre. Nad goro še vedno vztraja oblačnost, a je zdaj svetla in čista. Ko pospravljam bivak, ugledam čudovite cvetove skorjastega kamnokreča, ki v borbi za svetlobo na dolgem peclju rastejo iz borne skalnate razpoke tik pred menoj. V ihti iskanja skrivališča sem jih prej povsem spregledal. Fotografiram jih iz različnih zornih kotov. Najprej posamezne cvetove nato še celotno socvetje.

Do vrha Pece je le še nekaj minut hoje, a se odločim, da tokrat poti navzgor ne nadaljujem. Le zakaj bi moral? Ničkolikokrat sem že bil tam. Raje bom med sestopom proti koči pokukal za kak rob ali vogal več ter izkoristil vedre trenutke za fotografiranje kakšne rože, ki je še nimam v svoji zbirki.

Dobro uro čez poldne, ko se v zavetju pločevine že peljem z Jakob proti domu, spet začne deževati. Potem dežuje še celo popoldne in ves večer, tudi ko si doma na računalniškem zaslonu ogledujem posneti material. Dve najuspešnejši fotografiji tega dne spravim v mapo, ki sem jo ustvaril pred petimi leti z namenom, da se enkrat v njej znajdejo fotografije vseh rož, ki cvetijo na Peci nad gozdno mejo. Kljub nepričakovanim razmeram alpskega podnebja, tam zgoraj namreč skozi ves kopen del leta pokrajino krasijo nešteti nežni cvetovi gorskih rož. In ko se tako ozreš po cvetočih skalah in pisanih travnatih zaplatah, se ti zazdi, da lahko vztrajnost in kljubovanje premagata vse ovire na tem svetu.

Uroš Podovšovnik

Ob 99. Rojstnem dnevu so predstavniki Planinskega društva Mežica obiskali najstarejšo častno članico društva, Milko Kuhar. Praznovanju sta se pridružila tudi Matjaževca*, prav tako častna člana društva, Karel Mastek in Mirko Šušel.

* Matjaževci: Štiričlanski odbor za postavitve bronastega kipa Kralja Matjaža na Peci med leti 1961 in 1962; Člani odbora so bili: Karel Mastek, Mirko Šušel, Drago Vončina† in Anton Kočan†.

Uroš Podovšovnik

100 let gospe Katrce KOSEL

Ne dogaja se vsak dan, da kdo praznuje 100-letnico rojstva, zato smo se na uredniškem odboru glasila Šumc odločili, da ta dogodek tudi objavimo.

19. aprila 2018 je 100 let praznovala naša občanka ga. Katrca Kosel, sedaj stanujoča v Mušeniku, občina Črna na Koroškem. Luč sveta je ugledala 19.4.1918 pri Podkrižniku na Ludranskem vrhu.

Družina je bila mnogoštevila, saj se je rodilo 13 otrok. Oče je bil gozdni čuvaj pri grofu Thurnu, zato se je morala družina večkrat seliti z »grunta« na »grunt«. Ko je hodila v osnovno šolo, so živeli pri Rezmanu v Črni. Ker ni bilo mogoče nahraniti tako številnih ust, so morali otroci sami poskrbeti za svoj

obstoj. Spomni se, da je bilo obdobje otroštva sam boj in veliko odrekanja. Sama je po osnovni šoli služila na Pudgarskem, pozneje tudi v Koprivni pri Kosu. Kasneje jo je pot zanesla še v Vitanje, kjer je opravljala priložnostna dela.

Kasneje, ko se je vrnila iz Vitanja, je bila od 1946. leta zaposlena pri Rudniku Mežica v topilnici, kjer je bila članica prvega Delavskega sveta. Takrat je dobila tudi priznanje za pridno delavko. Zaposlena je bila vse do leta 1968, ko se je upokojila.

Pred tem je spoznala sedaj že pokojnega moža Hinka. Poročila sta se leta 1972, vendar nista imela otrok. Mož je, žal, umrl leta 1999.

V obdobju II. svetovne vojne je delala v Vitanju. Dva njena brata sta kot partizana padla na Svinjski planini, en brat, ki je bil mobiliziran v Nemško vojsko, pa je padel v Rusiji. Zaradi domovinske zavednosti vse družine, je bila članica ZZB in dobila spomenico za zasluge. Je tudi članica Invalidskega društva, zato jo njegovi predstavniki vsako leto tudi obišejo na domu.

Njihove družbe je zelo vesela, saj se rada pogovarja, seveda, če ji to dopušča razpoloženje. Osem let je živela na Poleni. Njeni najbližji sosedi so bili člani družine Zlate Lipavc. Gospa Zlata je Katrci pomagala 11 let po svojih najboljših močeh. Ko si je ga. Lipovec pred leti zlomila roko, ji ni mogla več pomagati, zato sta se nečaka ge. Katrce odločila, da jo vzameta pod svoje okrilje. Ga. Katrca živi z nečakom v Mušeniku, nečakinja, ki pa živi z možem v Črni, ju vsak dan obišče. Tam ostane cel dan, da postori vsa gospodinjska opravila, neguje jo, saj nečak ni poročen. Zvečer, ko ga. Katrca leže k počitku, nečakinja odide domov. Na vprašanje, kako je zadovoljna z bivanjem pri nečaku, pove, da rada živi z njim, vsi so zelo pozorni do nje, vseč ji je tudi kraj, saj je zelo mirno. Večkrat jo obiščeta ga. Zlata Lipavc in njen

sin, saj se že dolgo poznajo in rada priskočita na pomoč. Za praznovanje njene 100-letnice jo je obiskal tudi župan občine Mežica, g. Dušan Krebel, z njim pa sta prišla še Jani Orešnik ter njegov sin, ki sta jo razvedrila s svojo glasbo in pozornostjo. Na praznovanju sta bila tudi ga. Zlata in njen sin Lipavc s Polene. Ob tem visokem jubileju jo je obiskala tudi županja občine Črna na Koroškem, ga. Romana Lesjak. Skupaj so preživeli

nepozabne trenutke, nastalo je tudi nekaj fotografij za spomin. Na vprašanje, kako se počuti, ko je dopolnila 100 let, je dejala, da uživa v starosti, saj ne sme »jamrati«, ker je pri teh letih, še kar zdrava.

Člani uredniškega odbora glasila Šumc se pridružujemo lepim željam in ji čestitamo ob visokem jubileju ter ji želimo še mnogo zdravih let.

Jožef Libnik

6. APRILA 2018 JE IMELO DRUŠTVO UPOKOJENCEV MEŽICA REDNI ZBOR ČLANSTVA, KJER SEM KOT STATISTIČARKA PODALA STATISTIČNO POROČILO DU ZA LETO 2017:

Kot vsako leto so se tudi lani dogajale različne aktivnosti v našem društvu. V nadaljevanju mojega poročila je razvidno, da so bile vse naše skupine zelo aktivne.

1. KULTURA

Pevska skupina Gorna je s svojimi 17 članicami sodelovala na 20 nastopih, in sicer v kraju samem 17 krat, izven kraja 6 krat. Izstopajoča prireditev je bil Martinov koncert, ki so ga pevke izvedle na vabilo pevk DU Ljutomer Gorna je imela 56 vaj.

MPZ Viharniki so s svojimi 13 člani sodelovali na 22 prireditvah v kraju samem in izven. Imeli so 70 vaj. Glavna prireditev je bil samostojni koncert ob 20-letnici delovanja, za kar so prejeli občinsko priznanje.

2. SOCIALA

V skupini Starejši za starejše je bilo v letu 2017 13 aktivnih prostovoljcev. 192 je bilo dejansko obiskanih oseb, odstotek obiskanih glede na število načrtovanih obiskov je bil 43,68%. Število obiskanih oseb s pomočmi je bilo 36.

Skupina Lipa je v lanskem letu praznovala 31 let delovanja in za to prejela občinsko priznanje. Kot prva delujoča skupina v Sloveniji se je predstavila v reviji Prepletanja ter v občinskem glasilu Šumc. Vključevala je 15 članic v starosti od 55 do 90 let. Med tedenskimi srečanji so preživele 230 ur, od tega 27 ur ob delu v delavnicah, 170 ur na taboru starih ljudi za samopomoč v Radencih, za katere so izdelale več kot 60 unikatnih rožic. 12 ur pa so zabeležile na regijskih srečanjih. Izdelale so več kot 200 rojstnodnevnih in novoletnih voščilnic.

Skupino Harmonija je obiskovalo 12 upokojenk. Povprečna starost članic je bila 73 let. Najmlajša je štela 57 let, najstarejša 78 let. Srečujejo se že 15 let – enkrat tedensko. Cilj srečevanja je predvsem preživljanje prostega časa, medsebojna pomoč, razvijanje pozitivnega pogleda na svet ter skrb za izboljšanje kakovosti staranja. Stanovanjska komisija – naše društvo ima v lasti 13 stanovanj. Oddali smo 1 stanovanje na Prevaljah in 2 v Mežici.

3. LETOVANJA

Tudi v lanskem letu smo za naše člane organizirali letovanje v hotelu Delfin. Le-tega se je udeležilo 52 članov.

4. IZLETI

Martinovanja pri DU Ljutomer nismo mogli organizirati zaradi premalo prijav.

5. POHODNIŠTVO

Pohodniška skupina »Martinčki« je organizirala 6 pohodov. Izmed vseh pohodov izstopata prvomajski na Volinjak in pohod v avgustu na Raduho. Skupno število na vseh pohodih je bilo 80 članov.

6. ŠPORT

Balinarji so organizirali oz. se udeležili deset tekmovanj. Sodelovala je ženska in moška ekipa. Kegljanje tudi ta sekcija deluje v okviru DU, vanjo je vključeno 13 članov, od teh jih aktivno tekmuje devet. Treninge opravljajo vsak torek 2 uri, na 4 stezah. Sodelovali so na petih turnirjih. Sekcija Storžek – kegljanje z vrvico. V lanskem letu se je v tej sekciji povečalo število članov, in sicer od prejšnjih 13 na 22. Z vrvico so uspešno sodelovali na 7 tekmovanjih. Smučanje: udeležili so se enega tekmovanja, kjer sta sodelovala dva člana.

Skupina pikado se je udeležila dveh tekem, kjer so sodelovale štiri ženske in štirje moški.

7. TRADICIONALNE PRIREDITVE

- društvo je pripravilo literarni večer, Prešernov praznik, ki se ga je udeležilo 40 članov in nastopajočih;
- dan žena in materinski dan: 45 članov in nastopajočih;
- društveni piknik: udeleženi člani našega društva, nastopajoči in povabljeni člani DU Ljutomer, skupno 32;
- martinovanje v Ljutomeru je zaradi premajhnega števila članov odpadlo;
- zbor članstva: 48 članov in nastopajočih;
- imeli smo 6 sej upravnega odbora.

8. OSTALO

- v Medgeneracijskem centru je bilo predavanje o zeliščih v okviru mežiškega poletja – organizator DU Mežica in društvo Povoječek – 25 prisotnih.
- 3-članska komisija za popis inventarja je delo opravila 31.12.2017.
- nadzorni odbor je dne 23.1.2018 pregledal poslovanje društva in ni ugotovil nepravilnosti.
- Komisija za priznanja DU je našim zaslužnim članom podelila sedem društvenih priznanj in eno priznanje ZDUS-a.

Društvena priznanja so prejeli:

- Oto Čerček – za aktivnosti v sekciji »Storžek«, kegljanje z vrvico;
- Alojz Jevšnikar – za aktivno in prostovoljno delu pri izgradnji brunarice – sekcija balinanje; Jože Maklin – za aktivno sodelovanje in doseganje dobrih rezultatov v sekciji šah; Tilka Dorič – zaradi svoje čutnosti do sočloveka in dobrosrčnosti – skupina za samopomoč »Harmonija«;
- Ana Danijel – za aktivno in dolgoletno delo v skupini za samopomoč »Harmonija«;
- Silva Jež – za aktivno in dolgoletno delo v skupini za samopomoč »Lipa«;
- Milka Bruder – za članstvo v skupini že od ustanovitve, ter aktivno in dolgoletno delo v skupini za samopomoč »Lipa«.
- Plaketo ZDUS-a je prejel predsednik DU g. Jožef Libnik – za aktivno delo v DU ter aktivno delo v MPZ Viharniki.

Število članov društva na dan 31.12.2017 je bilo skupno 454, od tega 252 žensk in 202 moška. Novih članov je bilo deset, izstopilo je 46 članov, umrlo je 25 članov. Članarine je bilo oproščenih 27 članov. Članarina 8€ je bila tudi lani nespremenjena. Vzajemno članarino so vplačali 203 člani in je bila 10€.

Statističarka **Rozalija Libnik**

Medgeneracijski center Mežica

se predstavlja po vsej Sloveniji in tudi čez mejo

V našem centru deluje več ustvarjalnih skupin, katere s svojimi rokami in veliko domišljijo ustvarjajo različne izdelke in nekaterim stvaritvam bi se lahko reklo tudi mojstrovine.

V mesecu maju smo bili povabljeni na kar tri predstavitevne sejme. V začetku meseca nas je povabil Geopark Karavanke

v Železno kaplo, sredi meseca smo se na povabilo gospe Marije Merljak skupaj s predstavnicami klekljaric g. Marjano Ovnič udeležili majskega sejma v Ljubljani, gospa Merljakova nas je povabila tudi na festival cvetja v Bohinjsko Bistrico. Na to temo smo s skupino Mavrica izdelali majhne šopke iz filca, sestavljene iz planik in enci-

janov, ki so se lepo povezali s tamkajšnjim okoljem. Vseposod smo bili lepo sprejeti, ponosno smo predstavljali naš center in navezali smo kar nekaj stikov z različnimi drugimi razstavljalci, tako, da se bomo lahko v bodoče še bolj povezovali.

Tatjana Smuk

DISK GOLF

Disk golf igra je zelo podobna tradicionalnemu golfu, le da namesto udarjanja žogice v luknjo mečemo leteče diske (podobni so frizbijem) v posebej oblikovano kovinsko košaro. Cilj je pri obeh športih isti: končati progo v čim manj metih (udarcih).

Po začetnem metu iz "tee" območja igralec vsak naslednji met začne na mestu, kjer je pristal prejšnji disk. Drevesa, grmičevje in razgiban teren ob poti leta diska zagotavljajo izziv za disk-golfista. Luknja je zaključena, ko po "putt-u" disk pristane v košu. Igra je cenovno zelo ugodna, saj diski v povprečju stanejo od 10 do 12 € ter so uporabni več let. Za začetnike sta dovolj 2 diska.

TURNIR MEŽICA OPEN 2018

Disk golf klub Mežica imamo svojo traso na Gmajni in smo 19. In 20.5. organizirali dvodnevni mednarodni turnir Mežica open

2018. Na tokratnem turnirju se je zbralo 43 igralcev iz petih različnih držav. Tako so svoje predstavnike imele Slovenija, Avstrija, Hrvaška, Srbija; gostili pa smo celo enega igralca iz ZDA. Ob vsakem turnirju pripravimo kakšne novosti ter izboljšave, zato se tudi število udeležencev vsako leto večja. Navadno se na dvodnevni turnirjih v soboto odigrata 2 rundi po 18 lukenj ter v nedeljo 1 runda po 18 lukenj ter finale za najboljše igralce. Takšen format tekmovanja je bil tudi v Mežici. Po navadi igranje 1 runde traja od 3 do 3,5 ure. Med 1. in 2. rundo smo tekmovalce pogostili z golažem, zvečer pa se je pripravila BBQ večerja. Spanje

ter večerno druženje je bilo v CŠOD Peca.

Tekmovanje je potekalo v disciplinah ženske ter moški.

Pri ženskah je bila oba dneva prepričljivo najboljša Irmgard Derschmidt iz Gradca. Na drugem mestu je končala Tijana Šotič iz Beograda, tretja pa je bila Sussane Giendel z Dunaja.

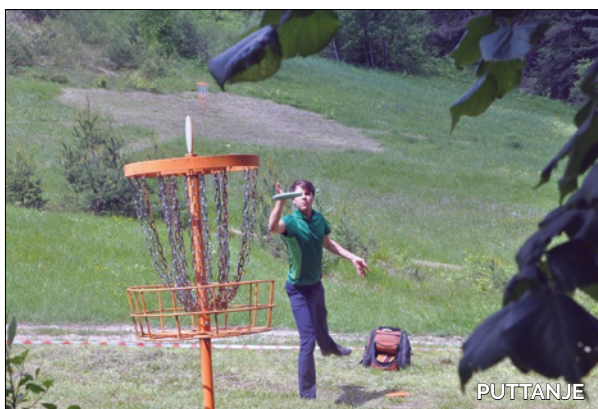
Pri moških je sobotni dan na prvem mestu končal Laurenz Schaurhofer z Dunaja, na drugem mestu je bil Otfried Derschmidt iz Gradca in na tretjem igralec domačega kluba Bojan Trost.

KLASIČNA OPREMA
ZA DISK GOLF

KOŠARA, KAMOR SE
MEČEJO DISKI

PUTTANJE

IGRALCI, KI SO SKUPAJ
ODIGRALI RUNDO DISK GOLFA (18 LUKENJ)

FINALNA EKIPA PRI MOŠKIH

SKUPINSKA SLIKA ZA KONEC

Končni zmagovalec turnirja je bil prav tako Laurenz Schaurhofer. Na drugo mesto se je z odlično igro v nedeljo prebil Hrvat Nino Đurak, na tretjem pa je končal Otfried Derschmidt. Bojan Trost je končal na nevhvaležnem četrtem mestu, peti pa je bil Mario Mesner iz sosednjega disk golf kluba Petzen.

PRIHAJAJOČI DOGODKI

Disk golf klub Mežica letos prireja tudi državno prvenstvo v disk golfu (27. – 28. oktober). Hkrati bo prvi dan turnirja tudi odprt turnir za tuje igralce, tako da zopet pričakujemo veliko število igralcev iz sosednjih držav. Člani kluba se prav tako udeležujemo drugih turnirjev doma in v tujini. Tako smo letos že obiskali turnir v Gradcu ter v Murski Soboti. Že 9.6. pa gremo

na turnir v Beograd. Nato si tekom poletja in jeseni sledijo še turnirji na Kopah, na Hrvaškem ter v Avstriji.

Slovenija je letos organizator Centralnega evropskega prvenstva v disk golfu. Turnir se bo odvijal na nam bližnjih Kopah. Na turnirju sodelujejo najboljši igralci s Češke, Poljske, Slovaške, iz Avstrije, Madžarske, s Hrvaške in iz Slovenije. Z dobrimi igrami v preteklosti sta si mesto med štirimi igralci v slovenski reprezentanci priborila tudi člana našega kluba Grega Triplat in Bojan Trost.

SE JE V VAS ZBUDILO ZANIMANJE ZA DISK GOLF?

Za vse, ki bi želeli igro preizkusiti, nas lahko kontaktirate na:

dgmezica@gmail.com ali 070 709 334 – Grega Triplat (Lipi).

ZAHVALILI BI SE OBČINI MEŽICA, KI PODPIRA TA ŠPORT. PRAV TAKO BI SE ZAHVALILI VSEM ČLANOM, SIMPATIZERJEM TER OSTALIM, KI NA KAKRŠEN KOLI NAČIN PRISPEVAJO K IZBOLJŠANJU TER PREPOZNAVNOSTI DISK GOLFA V REGIJI.

Ponujamo tudi možnost team buildingov za podjetja. V tem primeru se po končani igri druženje nadaljuje pri naši klubski hišici na Gmajni, kjer imamo vse potrebno za pripravo piknika. Opremo za igranje priskrbi klub.

DISK GOLF JE LEPA IGRA!

Bojan Trost

NA ZBORU KMETOV

vsako leto o aktualnih problemih in ponujenih rešitvah

Nosilci kmetijskih dejavnosti v Mežici na vsakoletnem skupnem srečanju s predstavniki lokalne oblasti obravnavajo aktualne teme, vprašanja in predloge povezane z ohranjanjem, spodbujanjem in razvojem kmetijstva in podeželja v občini. Osrednja tema tradicionalnega zbora kmetov, ki je v aprilu potekal na Turistični kmetiji Reht, je bil vsakoletni javni razpis, na podlagi katerega občina dodeljuje državne pomoči, skladno s Pravilnikom o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva in podeželja v občini Mežica, Uredbo komisije EU št. 702/2014 (skupinske izjeme v kmetijstvu) in Uredbo komisije EU št. 1407/2013 (de minimis ukrepi).

Zbor kmetov nosilec kmetijskih dejavnosti v občini omogoča neposreden stik z županom in občinsko upravo, kar vodi v konstruktiven dialog in naslavljanje problemov, ki pestijo kmete, ter ponujenih rešitev, do katerih se pogosto dokopljemo s skupnimi močmi. V okviru Občine Mežica deluje tudi Komisija za kmetijstvo in gozdarstvo, ki obravnava pomembnejše teme s področja kmetijstva in gozdarstva, ter prevzema vlogo veznega člena med Občino in nosilci kmetijskih dejavnosti.

V letih 2015 in 2016 je Občina Mežica pristopila k oblikovanju pravilnika, ki je v sodelovanju s Komisijo za kmetijstvo in

gozdarstvo ter zainteresirano javnostjo, na novo opredelil ukrepe, v okviru katerih so nosilec kmetijskih gospodarstev omogočene pomoči za posodabljanje kmetijskih gospodarstev, urejanje kmetijskih zemljišč in pašnikov, ohranjanje in razvoj čebelarstva, naložbe v zvezi s predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov, pomoči za dejavnosti prenosa znanja in informiranja, plačilo zavarovalnih premij, naložbe za ohranjanje kulturne in naravne dediščine na kmetijskih gospodarstvih, naložbe v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter naložbe v nekmetijsko dejavnost na kmetiji, izobraževanje in usposabljanje

na področju nekmetijskih dejavnosti na kmetiji ter predelave in trženja, pokrivanje operativnih stroškov transporta iz odročnih krajev, zagotavljanje tehnične podpore v kmetijskem in gozdarskem sektorju, pomoč za gozdarstvo, sofinanciranje izgradnje gozdnih vlak, podpora zdravljenju čebel, omogoča pa tudi štipendiranje bodočih nosilcev kmetij in podporo delovanju društev s področja kmetijstva in razvoja podeželja.

V pravilniku je povzet nabor tistih ukrepov, ki bodo spodbujali in ohranjali razvoj kmetijstva in podeželja v Mežici, upoštevaje finančne zmožnosti občine za sofinanciranje upravičenih

stroškov. Za namene pomoči v kmetijstvu je bilo v mandatu 2014 – 2018 zagotovljenih skupno 54.645,00 eur. V letih 2015, 2016 in 2017 je Občina izplačala za 38.284,95 eur pomoči. V letu 2018 je predvidenih 14.055 eur sredstev, postopek dodelitve sredstev še ni zaključen. Od ukrepov namenjenih kmetijskim gospodarstvom največ prijav prejmemo za ukrep posodabljanja kmetijskih gospodarstev, sledijo gozdarski ukrepi, prijaviteljem je zanimiv tudi ukrep ohranjanje in razvoj čebelarstva. V pravilnik je bil vnesen tudi ukrep sofinanciranja zdravljenosti čebel, posebnost, ki še podkrepi upravičenost pridobitve naziva Občina Mežica, čebelam najprijaznejša občina 2016. Nosilci kmetijske dejavnosti iščejo sofinanciranje tudi na področju urejanja pašnikov,

manj zanimive so zaenkrat pomoči na področju zavarovalnih premij, kulturne dediščine in spodbujanja razvoja dopolnilnih dejavnosti na kmetiji. A podlaga za pomoč na omenjenih treh področjih je s pravilnikom vseeno predvidena, morda bo v prihodnje interesa za razvoj teh področij tudi v našem kraju več.

Pravilnik omogoča širok nabor ukrepov. Tiste, ki so del vsakoletnega razpisa, določi Komisija za kmetijstvo in gozdarstvo, pričemer v razpis vsakič vključi tudi kakšen nov ukrep, ki bi morebiti bil zanimiv, kar se pokaže s številom prijav nosilcev kmetijskih gospodarstev. Skupno na razpis vsako leto v povprečju prispe okoli trideset prijav, kar je glede na velikost občine veliko. Iz sredstev se sofinancirajo tudi programi društev, ki delujejo na

področju kmetijstva.

Letošnji zbor kmetov je minil še v znamenju analize stanja na področju preplastitev cest mimo kmetij (v tekočem mandatu so bili preplaščeni trije odseki v skupni vrednosti 43.537,00 eur), odpravljanju posledic ujme 11. – 13.12.2017 in stanja gozdov; predstavljene so bile podrobnosti v zvezi z izpolnjevanjem zbirnih vlog za leto 2018.

Zbor kmetov, ki je bil letos res izjemno dobro obiskan, je odlična priložnost za izmenjavo informacij in mnenj, ključnih pri oblikovanju kmetijske politike, in v Občini Mežica tradicija, vredna ohranjanja.

Služba za gospodarstvo
Jana Horvat Tomaž

Skupina "Harmonija" – 15 let

Vse, kar delamo in razmišljamo - vse, čemur namenjamo svojo pozornost, se veča. Zato svojo pozornost usmerjamo v napredek in harmonične odnose.

15 LET JE ŽE, ODKAR SEM SE ODLOČILA, DA USTANOVIM NOVO SKUPINO. POIMENOVALE SMO JO "HARMONIJA".

Tako je nastala velika "družina", v kateri je čutiti medsebojno razumevanje, prijateljsko iskrenost in spoštovanje. Življenje je samo naše in od nas je odvisno, kako ga bomo preživele. Ali ga

bomo zapolnile z lepimi doživetji, zadovoljno in srečno ali pa se bomo predale malodušju. Me smo stopile po poti sreče in zadovoljstva.

Druga drugi dajemo moč in energijo, da lažje prebrodimo vse ovire in smelo gledamo v prihodnost. Pri tem nam pomagajo raznovrstne dejavnosti: klepeti, pogovori, predavanja,

ustvarjanje, razgibanje, prepevanje ... Posebno pozornost namenimo urjenju naših sivih celic. Ne pozabljamo niti na zabavo, dobro voljo, na druženje s podobnimi skupinami. Zelo dobro so sprejeti izleti in tabori skupin.

Tako postajamo vedno bolj odprte, si izmenjujemo izkušnje. Vemo, da smo sprejete, in si

tako lepšamo življenje ter ohranjamo telesno in mentalno zdravje.

**Vidim mir, vidim ljubezen,
vidim srečo, vidim vse, kar si resnično želim.**

Voditeljica
Silva Polajner

Skupina za samopomoč »Harmonija« je 21.3.2018 praznovala 15. obletnico ustanovitve. Povezuje nas v prijetno druženje.

S skupnimi pogovori si marsikdaj olajšamo težave, ki nas spremljajo. Izmenjujemo si izkušnje iz gospodinjstva, vrtnarstva, zdravstvene težave lajšamo s čaji, mazili in podobno ... Z raznimi nalogami si bistrimo možgane. Obiskujemo tudi starejše, ki so zaradi zdravstvenih težav vezani na dom. Spomnimo se tudi tistih, ki so v domu starostnikov, in jih obiščemo.

S svojo prisotnostjo nas je na praznovanju počastil g. župan Dušan Krebel. V lepem nagovoru nam je obljubil tudi pomoč.

Na naše praznovanje smo povabili skupino-Lipa-, da smo skupaj peli, praznovali, zaplesali,

poveselili smo se v igrah za razgibavanje naših možganov. Pri vsem praznovanju nam je bil v veliko pomoč g. Fredi Kotnik s svojimi lepimi pesmimi, harmoniko in dobro voljo. Za vse se mu iskreno zahvaljujemo.

Želimo si, da bo naša voditeljica ga. Silva Polajner imela še mnogo moči, da bomo poglobljali naše prijateljske vezi. Kljub majhnosti društva nas odlikuje velika prizadevnost.

Hvala vsem, ki ste s svojo prisotnostjo obogatili naše praznovanje!

Tilka Dorič

PREVALENČNA ŠTUDIJA

obremenjenosti otrok v Zgornji Mežiški dolini

V Zgornji Mežiški dolini se že vse od leta 2018 izvajajo usmerjene aktivnosti za zmanjšanje izpostavljenosti svincu, saj je zaradi dolgoletne tradicije industrije svinca okolje s to toksično kovino močno obremenjeno. Z izkoriščanjem bogatih rudišč in predelavo rude smo svinec iz globine tal prenesli na površje, kjer ostaja v zgornji plasti tal in preko različnih poti lahko prihaja v naše telo.

Na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje OE Ravne na Koroškem (NIJZ OE Ravne) izvajamo aktivnosti določene v **Odloku o območjih največje obremenjenosti okolja in o programu ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja v Zgornji Mežiški dolini** (Ur.l. RS št. 119/2007). Med naše redne naloge sodi tudi redno spremljanje svinca v krvi otrok. V Programu ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja v ZMD se vsakih pet let izvede prevalenčna študija v okviru katere preverjamo vsebnost svinca v krvi otrok iz celotne Mežiške doline. Po letih 2008 in 2013 bo študija letos izvedena tretjič.

Letos smo k sodelovanju v študiji povabili skoraj 700 otrok v starosti od ena do šest let in devet let. Monitoring zajema odvzem krvi otrok z metodo kapilarnega odvzema, torej iz prsta na roki. V laboratoriju bo izvedena analiza na vsebnost svinca v krvi. Ugotovljen rezultat pokaže skupen vnos in

vezavo svinca iz različnih virov v telo otroka v obdobju enega do dveh mesecev pred odvzemom vzorca krvi. Pri skupnem vnosu svinca v telo imajo pomembno vlogo različni dejavniki, kot so zrak, pitna voda, prehrana, zemlja, prah, način obnašanja oziroma življenja v okolju in tudi fiziološke značilnosti posameznikov. Povprečni rezultati vsebnosti svinca v krvi vseh otrok nam kažejo napredek pri uspešnosti izvedenih ukrepov in aktivnosti, ki so učinkoviti, če se vrednost svinca v krvi niža. Za vsakega posameznega otroka pa rezultat poleg tega pokaže tudi njegovo osebno občutljivost in izpostavljenost svincu v njegovem neposrednem bivalnem okolju. Podatki tako služijo za določitev možnih varovalnih ukrepov tako na nivoju skupnosti, kakor tudi pri posameznih družinah.

Odvzem krvi pri mlajših otrocih se izvaja zato, ker so za vplive svinca najranljivejša skupina prebivalstva. Otroci vnašajo v telo, glede na njihovo telesno

težo, največ svinca. Razlogi za to so v načinu življenja (manj dosledna higiena, otroci se plazijo po tleh, nosijo roke v usta in z usti okušajo razne predmete, manjši vnos hrane z večjo vsebnostjo kalcija, železa in vitamina D) in v fizioloških značilnosti (svinec se iz telesa otrok slabše izloča).

Viri izpostavljenosti svincu oz. **kje in kako je lahko vse izpostavljen otrok:**

- onesnažena tla in hišni prah (pometanje, krušenje stene-omet, prenos svinca v domače okolje iz službe ali hobija-delavnica, prekopavanje zemlje na vrtu);
- onesnažen zrak preko prašenja (predvsem problematičen je drobn prah), makadamske površine;
- obremenjena hrana;
- onesnažena pitna voda ter
- drugi možni viri (barva, igrače, nakit, kozmetika ...predvsem pri nepreverjenih izdelkih, ki prihajajo izven EU).

Kakšni so učinki na zdravje?

Svinec lahko povzroča številne negativne učinke na zdravje. Učinek na krvotvorni sistem, živčni sistem, okostje, ...

Svinec v telesu nima nobene pozitivne funkcije, zato se trudimo, da v največji možni meri preprečimo vnos.

Kako se zaščititi in upoštevati preventivne ukrepe?

- Izogibanje tvorjenju in raznosu prahu. => Zato sesajte površine s kakovostnim sesal-

nikom (HEPA ali vodni filter) oz. jih mokro čistite.

- Pri rokovanju z različnim materialom se izogibajte prašenju (vrtna in gradbena dela).
- Dosledno izvajajte higieno - umivanje rok, temeljito pranje sadja in zelenjave.
- Poskrbite za redne obroke (4-6) pestrega nabora živil (težji prehod svinca po telesu).
- Izogibajte se kopičenju prahu v bivalnih prostorih (tekstilne preproge in bogate zavese v

bivalnih prostorih) in pranje plišastih igrač.

- Uporaba preverjenih varnih igrač in nakita.
- Uporaba ustreznih materialov za peskovnike in igralne površine.
- Prekopavanje vrta ob vlažni zemlji ali brez prisotnosti ot-roka.
- Skrb za domače živali, saj je dlaka tudi lahko prenašalec prahu.

Helena Pavlič

Odvetniški nasvet: **KATERE IMISIJE SO PREPOVEDANE**

Temeljno pravilo sosedskega prava je, da morajo lastniki nepremičnin svojo lastninsko pravico izvrševati tako, da se medsebojno ne motijo in si ne povzročajo škode. Kljub tej prepovedi v praksi prihaja do številnih primerov, ko se sosedi medsebojno vznemirjajo.

Iz same lastninske pravice izhaja, da ima lastnik nepremičnine pravico, da jo uporablja, z njo razpolaga in uživa njene sadove na najboljše-nejši način.

Kljub tej pravici pa mora vsak lastnik pri izvrševanju svoje pravice paziti, da s svojimi ravnanji ne vznemirja soseda in predvsem, da le temu ne povzroča škode.

IN KAJ SO IMISIJE?

Imisije so dejanja in vzroki, ki izvirajo iz nepremičnine in otežujejo uporabo drugih nepremičnin čez mero, ki je glede na naravo in namen

nepremičnine ter glede na krajevne razmere običajna.

Ker vsakršnih vplivov s sosednje nepremičnine ni mogoče izključiti, sosedsko pravo ne šteje vsake imisije za protipravno, ampak imisije do določene mere tolerira.

Pri vprašanju, katere imisije je treba trpeti in katere so nedopustne in s tem prepovedane, Stvarno pravni zakonik ponuja klasifikacijo imisij na bistvene in nebistvene; pravno varstvo je tako dano le v primeru bistvenih imisij, medtem ko se nebistvene ne upoštevajo.

V vsakem primeru, ko se presoja ali gre za imisije, ali so določena vznemirjanja še sprejemljiva

ali ne več, pa je potrebno vedno presojati tudi, kolikšna škoda nam je nastala zaradi nekih ravnanj sosedu.

Znatnejša škoda je pravni standard, ki ga je treba presojati v vsakem konkretnem primeru, imisije, ki povzročajo takšno škodo, so vselej prepovedane.

Upoštevati pa je potrebno tudi časovno komponento, namreč trenutek nastalega motenja. Ni pomembno, ali so motenja občasna ali trajna in tudi ne, ali se pojavljajo redno, na primer ob istih urah ipd.. Seveda pa prepovedane motnje ne morejo predstavljati enkratni ali krajši čas trajajoči vplivi.

Primer:

- Sosed obnavlja stanovanje in zaradi tega povzroča hrup ob opravljanju določenih del, mimo vaše hiše vozijo tovornjaki, ki prej nikoli niso, in vam kvarijo dnevni mir ter vam za nekaj minut zmanjka toka, ker imajo pri sosedu nujna dela zaradi katerih je prišlo do izpada elektrike po celi ulici itd..
Tovrstne imisije niso prepovedane imisije, obnova stanovanja je krajevno običajna, predvsem pa vam navedena opravila sosedu ne povzročajo znatne škode. V takšnem primeru pravnega varstva zagotovo nimate.
- V primeru, ko sosed obnavlja hišo in ureja okolico ter pri tem spremeni način odtekanja meteornih voda tako, da ob vsakem moč-

nejšem deževju vsa voda, katera se nateče s sosedove strehe, katera njemu po ulični cesti priteče na dvorišče čez njegovo parcelo, pride do vas ravno pred vhodna vrata in stopnice v kletne prostore, potem pa bo takšna obnova hiše prepovedana imisija. Ne zaradi imisije same, pač pa zaradi načina, na kakršnega so uredili odtekanje meteornih voda saj vam zdaj z zalivanjem kleti in prave poplave pred vhodnimi vrati ob deževju nastaja škoda in nevšečnosti, katerih niste dolžni trpeti in nevšečnosti, katerih pred tem niste imeli, pač pa so posledica zgolj sosedovega ravnanja.

Ob nastanku imisij imajo lastniki nepremičnin, katerim se povzroča škoda, oziroma trpijo vznemirjanje v tolikšni meri, da ni več vzdržno, možnost pravne zaščite ali z vidika stvarno pravnega varovanja pravic (tožba na motenje posesti, tožba na prenehanje vznemirjati lastninsko pravico), kot tudi z vidika obligacijskega varstva pravic (tožba na povračilo nastale škode).

Vsekakor pa je z vidika, da gre v tovrstnih sporih vendarle za sosedu, ki bodo navkljub težavam in sporom še vedno sosedi, pred vložitvijo tožb na sodišče pametno najprej poskusiti s pogovorom, kakšnim opominom in šele nato s tožbo, saj se velikokrat zgodi, da tožba že tako slabe sosedske odnose še poslabša, sploh če je preuranjena.

Odvetnica
Janja Podričnik

SPOT svetovanje KOROŠKA

V okviru podpornih storitev države za poslovne subjekte se uvaja nov nacionalni sistem – sistem SPOT. Vladni strateški razvojni projekt bodo v okviru štirih ravni izvajali: Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvo za javno upravo in SPIRIT Slovenija, javna agencija.

Cilj je vzpostavitev celovitega sistema brezplačnih podpornih storitev države za poslovne subjekte pod enotno znamko. Sistem SPOT bo poslovnim subjektom, podjetnikom in potencialnim podjetnikom nudil nove in izboljšane elektronske storitve, storitve podjetniškega svetovanja, informiranja in podjetniškega usposabljanja ter obogaten nabor storitev s področja internacionalizacije in tujih investicij.

V okviru projekta je bilo vzpostavljenih 12 novih regionalnih poslovnih točk, v vsaki statistični regiji po ena. V Koroški regiji so se v konzorcij povezali: A.L.P. PECA d.o.o., Podjetniški center Slovenj Gradec in RRA Koroška d.o.o.. Poslovna točka SPOT svetovanje Koroška je začela delovati 1.1.2018 na Ravnah na Koroškem, na naslovu Čečovje 12A, v stavbi Upravne enote.

Podjetnikom nudimo strokovno pomoč svetovalcev v obliki informiranja, svetovanja, organiziramo delavnice in usposabljanja, pripravljamo dogodke izmenjave dobrih praks in odpiranja poslovnih priložnosti, animiramo lokalno okolje, skrbimo za splošno promocijo podjetništva na regionalnem in lokalnem nivoju ter povezujemo vse lokalne akterje za podporo poslovnim subjektom. Svetovalci svetovanja, po predhodnem dogovoru, opravljamo tudi na terenu pri uporabnikih.

Storitve so namenjene potencialnim podjetnikom in mikro, malim in srednje velikim podjetjem in so za vse uporabnike brezplačne.

Uradne ure SPOT svetovanje KOROŠKA so:

- ponedeljek, torek in petek: od 8.00 do 14.00 ure,
- sreda: od 11.00 do 17.00 ure.

Na sedežu SPOT so uporabnikom na voljo svetovalci:

- **Andreja Tarkuš**, A.L.P. PECA d.o.o.;
- **David Valič**, Podjetniški center Slovenj Gradec d.o.o.
- **Veronika Zupanc**, Podjetniški center Slovenj Gradec d.o.o.
- **Danijela Uran**, RRA Koroška d.o.o.

Zaželeno je, da se podjetniki predhodno naročijo na kontakte:

- Tel. 1: 064 263 784
- Tel. 2: 064277 968
- E-pošta: spot.koroska@gmail.com

SPOT svetovanje Koroška, **Andreja Tarkuš**

Projekt je sofinanciran s pomočjo Evropskega sklada za regionalni razvoj in Ministrstva za gospodarski razvoj

SLOVENSKA
POSLOVNA
TOČKA

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

MEŽIČARJI OD TOD IN TAM

Pravijo, da bodo ljudi pri večini del kmalu nadomestili stroji in roboti. Lepo. Bomo lahko več časa namenili izobraževanju, skrbi za zdravo dušo in telo, kulturi in umetnosti. Upam in si želim.

A na enem področju nas še tako moderni roboti ne bodo mogli nadomestiti. V skrbi za sočloveka, v živem kontaktu – dotiku rok, pogledu iz oči v oči, pogovoru, sočustvovanju in prijaznem sobivanju.

Eden od krajev, kjer so in bodo najpomembnejši pristni človeški stiki, so domovi za starejše, ki postajajo centri zanimivega, pestrega in bogatega preživljanja starosti. In enega takih, znanega zaradi zanimivih idej in projektov, vodi Mežičar

Simon Strgar

Kako bi se predstavili sami?

Korošec v Ljubljani. Hehehe. Vsekakor je lažje, če te opisujejo drugi. Sicer pa: sem direktor Doma starejših občanov Ljubljana Šiška, predavatelj na CDI univerzumu, Ljudski univerzi Kranj in pri Socialni zbornici Slovenije, katere član skupščine sem. Sem član strokovnega sveta Spominčice, član upravnega odbora Skupnosti socialnih zavodov Slovenije in član odbora za poklicne standarde v socialnem in zdravstvenem varstvu pri Centru RS za poklicno izobraževanje. Naj takoj pripomnim, da so vse članske funkcije prostovoljne in zanje ne dobivam plačila. Po izobrazbi magister znanosti – sociologije in trenutno zaključujem doktorski študij humanistike na FDV. Sem delaven, rad berem in se izpopolnujem, veliko mi pomenijo delo, dobra družba, pristni odnosi ter skrb za čudovitega psa, velikega angleškega hrta Patrika. Sem brez predsodkov

in sprejemam vsakršno različnost, kar mi predvsem lajša življenje.

Kdaj ste odšli iz Mežice (študij/izkušnje/praksa/zaposlitve)?

Kaj ste si želeli postati v otroštvu »ko bom velik, bom ...«?

Takoj po srednji zdravstveni šoli, leta 1996, sem odšel na študij socialnega dela v Ljubljano. Po končanem študiju sem najprej opravil pripravništvo in posledično strokovni izpit iz socialnega varstva. Po nekaj krajših zaposlitvah, zaradi nadomeščanja zaposlenih, sem se leta 2006 zaposlil v Domu upokojujencev Kranj kot vodja Centra za pomoč na domu, kjer sem nabiral izkušnje za delo s starejšimi. Ker me je na področju varstva starejših veliko stvari zmotilo sem se odločil kandidirati za mesto direktorja, kjer lahko participiram več in to delo opravljam od leta 2012, že drugi mandat.

V otroštvu si nikoli nisem mislil, da bom delal na tem

področju, prej sem želel postati igralec, kuhar, ali pa mizar, pa pilot in ne vem kaj vse še ... Zаметki mojega filantropskega dela so zagotovo v pomoči Filipu Prislani – Lipiju, katerega sem v času konca osnovne šole in tekom srednje šole pomagal pri temeljnih dnevnih aktivnostih in družabništvu ter pri njem preživel čudovito obdobje otroštva. Bil je zelo odprtega nazora, rad je imel mladino in smo pri njem praznovali marsikatero novo leto in ostale priložnosti.

Kdaj ste prevzeli vodenje »Doma«? Kakšen je vaš delovni dan?

Vodenje Doma sem prevzel 1.1.2012. in od takrat se mi je življenje obrnilo na glavo. V pogodbi o delu mi piše, da sem v službi 24 ur na dan. Res je, da fizično nisem toliko prisoten, a čut odgovornosti ne popusti niti, ko sem na dopustu. Nekako je potrebno jemati to delovno mesto kot poslanstvo, saj se ga ne da

MAJA LIKAR in SIMON STRGAR
pred Domom starejših občanov Ljubljana Šiška

opravljati od ure do ure in 40 ur na teden. Sicer pa menim, da imam idealno službo. Veliko druženja z ljudmi, sestanki, planiranje, realizacija ... in veliko pozitivnega vračila.

Kako ste si vodenje take ustanove predstavljali in kakšno se vam z ozirom na pričakovanja zdi zdaj? Kako se uresničujejo zastavljene naloge, projekti – od česa vse je to uresničevanje odvisno (finance, birokratske ovire, togi predpisi, vpliv občine ...)?

Glede na to, da sem že prej delal v drugem domu, kjer sem bil tudi podpredsednik Sveta doma, sem samo delovanje domov poznal in vedel, v kaj se spuščam. Predhodno sem se pozanimal o razmerah v Domu, ki so bile takrat zares kaotične, kar mi je predstavljalo dodatni izziv. Tako, kot za vodenje orkestra, je tudi za vodenje doma potrebno imeti posluh za različne, v našem primeru, skupine. Usklajevanje interesov stanovalcev,

svojcev, zaposlenih in zainteresirane javnosti zahteva veliko znanja, potrpežljivosti in volje. Najpomembnejši je zato odnos, ki zahteva skladnost. Največja ovira pri uresničevanju projektov je zagotovo denar. Zavedati se je potrebno dejstva, da se domovi financiramo na trgu in iz proračuna države ne dobimo denarja, po drugi strani pa država regulira ceno storitve kar za mnoge domove pomeni negativno poslovanje. Tako se financiramo iz oskrbnin, katere plačajo stanovalci sami, iz plačila za opravljene storitve s strani Zavoda za zdravstveno zavarovanje in tržne dejavnosti, kot so gostinske storitve in prodaja ter razvoj kosil po domovih ... Velik problem je, da še vedno nimamo primerno urejenega področja varstva starejših v obliki zakonodaje za dolgotrajno oskrbo. Trenutno je vsakdo, ki zaradi zdravstvenih ali socialnih težav potrebuje

višjo obliko oskrbe kaznovan z višjim prispevkom, kar ni prav. Zakonodaja mora razbremeniti najranjivejše skupine in vsakemu omogočiti dostojno življenje na ravni celotne države ter urejena na državni ravni, da ne prevladujejo lokalni interesi.

Kaj je najpomembnejša osebna lastnost za delo/ukvarjanje s starejšimi? Kaj pričakujete/zahtevate od svojih sodelavcev? Kakšna so pričakovanja stanovalcev, kaj se njim zdi najvažnejša stvar pri življenju v taki skupnosti?

Vsekakor empatija, torej sočutje. Plače so dokaj nizke in so slab motivator, zato bo nekdo, ki se zaposli v tej dejavnosti zagotovo razočaran in nezadovoljen, če je edini motiv za zaposlitev plača. To delo je rezervirano za tiste, ki želijo ljudem pomagati iz nesebičnih razlogov in ga razumejo kot poslanstvo. Skozi kariero sem se

naučil, da od drugih ne smem pričakovati toliko kot od sebe in da moram upoštevati omejitve in hkrati moči zaposlenih. Naš dom zaposluje 130 oseb, zato je naloga vodstva, da uskladi delovne procese in enakomerno porazdeli bremena na vse zaposlene. Pričakovanja morajo biti jasna, da ne prihaja do nepotrebnih zapletov in nezadovoljstva, saj ima to direktni vpliv na stanovalce. Pri nas ni privilegiranih zaposlenih in delujemo po načelo, da smo vsi, četudi vsak s svojimi kompetencami, vključno z mano, enako pomembni za delovanje doma in tako enakovredni.

Pričakovanja, potrebe in zahteve stanovalcev so odvisne glede na geografsko umeščenost doma. Nekje na podeželju zagotovo nekoliko drugačne kot v mestih ali v Ljubljani. V teh letih opažam tudi razlike med generacijami in njihove potrebe in pričakovanja. Še pred desetimi leti je v Dom prihajala generacija, ki je še preživela drugo svetovno vojno, sedaj pa že generacija, ki se je rodila med vojno ali po njej. Tako prehajamo od vdanosti v usodo, sprejemanja vsega in skromnosti do odločnejših zahtev glede storitev in odnosa. Temu se dom, če želi delovati, mora prilagoditi.

Po čem je vaš dom najbolj znan? Kaj vse imajo na voljo stanovalci? Kakšne nove dejavnosti oziroma novosti načrtujete? Kako dolga je čakalna doba za sprejem?

Na žalost smo najbolj znani po najdaljši čakalni dobi, ki je med tri in štiri leta, za osebe

z demenco pa tudi pet, saj smo najbolj zaželen dom v Sloveniji.

Poznani smo po dobrih storitvah in veliko prostočasnih aktivnostih, prijaznem osebju in pa tudi po čudovitem parku, domski kavarni z dobro kavo, ki je odprta tudi za zunanje goste. Ko govorim o storitvah, naj povem, da delujemo na kongruentno odnosnem pristopu, kar pomeni, da iščemo skladnost življenjske zgodbe posameznika z načrtovanjem delovanja služb Doma. Tako smo pozorni na potrebe in značilnosti posameznika kot tudi na celoto. Naš moto je »z roko v roki iz srca«, pomembno pa delujemo tudi na področju ohranjanja samostojnosti, zato naš drugi moto »uporabljal ali pa izgubi«, pri čemer ima največjo vlogo odlična služba zdravstvene rehabilitacije – fizioterapija in delovna terapija. Veliko pozornosti dajemo tudi zaposlenim, ki imajo na voljo brezplačen obisk fitnesa, vsako leto organiziramo strokovno ekskurzijo v tujino, kjer si ogledamo domove in njihov sistem, imamo veliko neformalnega druženja v obliki piknikov, športnih iger, zabav. Udeležuje se jih večina zaposlenih.

Vpeljan imamo sistem zagotavljanja kakovosti E.qalin, za katerega smo v lanskem letu prejeli certifikat kakovosti s strani Bureau Veritas. Imamo osnovni certifikat »Družini prijazna organizacija«. Smo tudi točka za preprečevanje nasilja, v juniju pa bomo postali še demenci prijazna točka. Vsekakor nisem napisal vsega zato si lahko na naši spletni strani ali na facebook profilu pogledate več o nas in naših prostočasnih dejavnostih, za

kar skrbi še ena mežičanka Maja Likar, ki pri nas dela kot koordinator in vodja programov. In je vezni člen z javnostjo.

Načrt za prihodnost je, da bomo v matični stavbi uvedli samo enoposteljne sobe, oziroma opcijsko dvoposteljne v primeru želje stanovalcev. Začeli bomo s kolektivnimi stanovanji, torej oskrbo v manjših enotah v soseščini.

Ali direktorji domov za starejše sodelujete? Morda kdo malo poškilil k sosedom in kopira dobre stvari? Obiščete ali sodelujete morda tudi s katerimi podobnimi ustanovami v tujini, se njihove dobre izkušnje vnašajo tudi v delo pri nas? Dr. Sušnik, pred leti zdravnik v ZD Ravne, je pripovedoval o švedskih naseljih za starejše. Vse jim je bilo čim bolj prilagojeno, res so poskrbeli za vse. Ko pa je ureditev pohvalil enemu od stanovalcev, mu je ta sprva pritrdil, a potem malo žalostno dodal: »Ampak, v našem kinu pa vedno sedim zgolj poleg starih žensk.« Kakšna je torej pri nas v primerjavi s tujino povezanost med različnimi generacijami?

Hehehe ... Potrebno je poskrbeti za druženje vseh generacij kar lahko zagotovi samo navzven odprta organizacija, v nasprotnem primeru se hitro lahko zgodi geto.

Domovi smo povezani v Skupnost socialnih zavodov Slovenije, v katero smo, razen redkih izjem, vključeni skoraj vsi domovi v Sloveniji. Organizirani smo tako, da imamo različne aktivne, kjer se srečujejo strokovnjaki po

strokah. Direktorji imamo veliko posvetov, vsako leto pa tudi organizirano strokovno ekskurzijo v tujino, kot recimo letos ravno na Švedsko. Primerjalno lahko zagotovim, da slovenski domovi delujemo zelo dobro in smo primerljivi zahodnim in severnim, se pa tudi tukaj pokaže vrzel pri ureditvi sistema in financiranja dejavnosti, za kar je v tujini nedvomno bolj poskrbljeno. Naš dom sodeluje z medgeneracijskim volonterskim centrom Savski venac v Beogradu, s katerim skupaj izvajamo različne programe.

Kaj menite o manjših bivalnih skupnostih, o katerih se je pričelo kar precej govoriti?

Nekaj vidimo v tujini, pozabljamo pa na resurse. Zagotovo bi bilo najbolje za vse, da se lahko postaramo v domačem okolju. Nujno potrebna je krepitev formalnih služb, ki delujejo v lokalnem okolju in hkrati vzpodbujati neformalno pomoč. Zopet se vračamo k neurejenosti sistema financiranja dolgotrajne oskrbe in hkrati problemu, da pri nas nimamo negovalnih bolnišnic in negovalnih domov. Potrebno se je tudi zavedati sociološkega momenta, da smo ljudje institucionalna bitja in da nas institucija spremlja od rojstva do smrti. Kaj pa je družina drugega kot institucija? V Sloveniji je institucionalno varstvo naredilo pot od hiralnic do stanovanjskih skupnosti. Strah pred odhodom v dom pa je še vedno vseprisoten, saj si mnogi predstavljajo, da gredo samo še umret,

imajo pa tudi slabe izkušnje iz preteklosti. Nasprotno, večina v sodobnem domu ponovno zaživi, saj ima za to vse možnosti. V domačem okolju je mnogo starejših vezanih na stanovanje, saj zaradi arhitekturnih ovir niso več sposobni za samostojno gibanje. Pri domovih je zagotovo ekonomija obsega tista, ki diktira velikost, saj vemo, da so manjši domovi dražji od velikih in se investicija ne povrne. Pri neurejenem sistemu je, na žalost, potrebno gledati tudi na plačilno sposobnost starejših.

Trenutno poteka faza prestrukturiranja domov, ko znotraj stavbe organiziramo manjše skupine stanovalcev in za njih avtonomne delovne time. Deinstitutionalizacija institucije torej.

Starejše je potrebno spodbujati, da bi se preselili skupaj, prevzeli skrb drug za drugega in urediti tudi formalno oskrbo, kar bi bil velik korak naprej. Vsekakor pa nisem za koncept dom v vsako slovensko vas.

Kako se sproščate? Kaj vas veseli? S čim se še ukvarjate?

Na srečo mi delo ne predstavlja stresa in moram priznati, da me le to hkrati tudi sprošča. Dodatno sprostitev mi predstavljajo tudi predavanja, na katerih lahko predajam lastne izkušnje in znanje z zavedanjem, da le to nekdo potrebuje in rad sprejema. Zelo rad potujem in spoznavam neznano, nisem človek rutine in se ji, če se le da, izogibam na vseh področjih življenja. Rad se družim s prijatelji in sem hkrati tudi rad sam, tako, da nimam težav s socialnim življenjem, le-tega

pa mi, kot že rečeno, popestri tudi moj pes. Sem navdušen nad umetnostjo in mi obiski kulturnih ustanov, pa naj gre za gledališče, muzeje, galerije ... zelo veliko pomenijo.

Se še vračate v Mežico? Kakšna se vam zdi?

Mežica je kraj mojega otroštva in, vezano na to, mnogih lepih spominov in občutij. Nisem pa človek, ki bi poganjal korenine, in pretiranega domotožja nikoli nisem občutil. Na srečo imam še žive starše in zato tudi občutek, da imam še dom, kamor se lahko vrnem. Žal, mi obilica dela in drugih aktivnosti ne dovoljuje, da bi prišel večkrat, me pa pogosto obiščeta ati in mama, da niti ne pogrešam kraja samega, a vsaj enkrat na leto zagotovo pridem.

Mežica ima posebno mesto v mojem srcu in mi je vedno, ko pridem lepo. Z veseljem obiskujem spletno stran občine, da sem obveščen o novostih in si celo pogledam kako sejo občinskega sveta. Redno tudi prebiram občinsko glasilo Šumc in sem navdušen ter hkrati počaščen, da bom tudi sam del le tega.

Še misel za zaključek, morda anekdota ...

"Samo tisti, ki tvegajo, da bodo šli predaleč, lahko sploh ugotovijo, kako daleč lahko nekdo gre." (T. S. Eliot)

Hvala za izčrpne odgovore in čas, ki ste ga ob vseh ostalih dejavnostih namenili nekdanjim sokrajanom.

Ida Paradiž

VEČER OB TRESKI S CUDV

LETOŠNJI TRETJI VEČER OB TRESKI DRUŠTVA LITERARNO GLEDALIŠČE TRESKA Z NASLOVOM VEČER OB TRESKI S CUDV

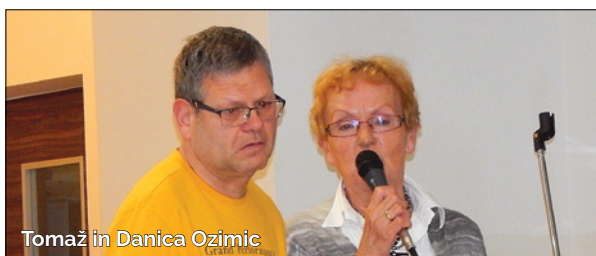
Pevski zbor Veseljaki

Folklorna skupina CUDV Črna

Valter Šeruga in Damir Juvan

Tomaž in Danica Ozimic

Tjaša Krajnc in Terezija Napečnik

Valter Šeruga, Ines Piletič, Pavlina Šepul in Damir Juvan

Sodelujoči na letošnjem 3. večeru

Liljana Stankovič in Terezija Napečnik

ŽE TISOČE DNI TU Z VAMI SMO MI,
TISOČE DNI TU Z NAMI STE VI.
VELIKA DRUŽINA POSTALI SMO VSI
NAS DRUŽIJO ISTE POTI.

ŽE TISOČE DNI NAM LUČKA GORI,
LUČKA LJUBEZNI VSEH DOBRIH LJUDI.
NAS LOČITI NIHČE POSKUSIL ŠE NI,
SMO SKUPAJ ŽE TISOČE DNI.

Dve kitici himne CUDV – Centra za usposabljanje delo in varstvo Črna na Koroškem – govorita

o ljubezni in sobivanju ljudi s posebnimi potrebami, z motnjo v duševnem razvoju.

22. maja so se nam v okviru Tedna vseživljenjskega učenja 2018 predstavili dekleta in fantje iz Črne, iz velike rumene hiše, ki je njihov dom. »Je hiška rumena, kot sončnice cvet, v njej se nahaja na stotine očk, ljubečih kot žarek svetleč.«

V uvodnem nagovoru je direktorica centra gospa Dalja Pečovnik predstavila zgodovino, delovanje in pomen centra ter nadaljnji razvoj, ki bo omogočil čim lepše in kvalitetno bivanje vseh

oseb z motnjo v duševnem razvoju.

Predstavili so se folklorna skupina s koroškimi plesi, Tjaša Kranjc in Damir Juvan sta nepozabno zapela Tista bela roža; pa pesem Dan ljubezni v izvedbi Damirja Juvana in Valterja Šeruge je napolnila naša srca z radostjo.

Tjaša Krajnc, Valter Šeruga in Liljana Stankovič so pripovedovali svoje življenjska zgodbe. Svoje izkušnje in življenje s Tomažem nam je podarila Danica Ozimic, Erika Žagar pa je prebrala kratko zgodnico o Miheli iz knjige Ljubljena, Mihela naša drugačna deklica. Zadnja točka je izzvenela v sozvočju himne Tisoče dni, ki so jo zapeli pevci pevskega zbora CUDV Veseljaki.

Bil je lep večer, radosten, srčen in prijateljski.

Zahvala za to gre Marjani Šumah Vertačnik, ki je dala idejo za to predstavitev.

Za uspešno predstavo so zaslužni še Anja Jelen, Mateja Osojnik, Darinka Stopar, Pavlina Šepul in povezovalka programa Terezija Napečnik. Hvala.

MAJHNE STE LUČKE, ISKREN JE VAŠ SMEH,
VSI SKUPAJ GREMO PO ISTIH POTEH.

ŽE TISOČE DNI TU Z VAMI SMO MI,
TISOČE DNI TU Z NAMI STE VI.

Za pomoč pri predstavitvi se zahvaljujemo
Gostilni Krebs, Občini Mežica in podjetju Elstik
d.o.o..

Erika Žagar

Za nasmeha gre

Na atletskem stadionu na Ravnah na Koroškem se je zadnji ponedeljek v maju odvil dobrodelni projekt športno-humanitarnega društva Vztrajaj – Never give up, uveljavljen pod imenom '10 krogov za 10 nasmehov'.

Projekt, šesti zapovrstjo, je tudi letos potekal v desetih krajih po Sloveniji. Društvo Never give up skuša s svojimi športnimi dogodki ekstremnega značaja pritegniti čim več ljudi, ki so pripravljeni pomagati pomoči potrebnim. Z denarjem zbranim s startninami in prostovoljnimi prispevki bo, kot vsa leta do sedaj, društvo pomagalo desetim socialno ogroženim družinam, ki jih izberejo v sodelovanju s centri za socialno delo in Zvezo prijateljev mladine.

Teka z dobrodelno noto se je 28. maja na Ravnah na Koroškem udeležilo kar 122 udele-

žencev. Številni Korošci so se tako pridružili akciji in nabirali kroge po svojih zmožnostih, saj prireditev ni imela tekmovalnega značaja. Namenjena je izključno zbiranju sredstev za pomoč družinam ter druženju in rekreaciji.

Koordinator dogodka, ki letos poteka že šesto leto zapored, je bil Mežičar Miro Strmčnik, ki je dogodek ocenil kot zelo uspešen. »Gre za enega večjih humanitarnih dogodkov v Sloveniji. Mislim, da nam je uspelo izpeljati vse, kar smo načrtovali. Osebnostno sem upal na takšno število tekačev,« je povedal ob zaključku dogodka.

Glavna donatorja dogodka sta bila Bistro Punkt iz Kotelj in Transport Mešič. Pod njihovim pokroviteljstvom so prostovoljno (vsak po) 42 kilometrov pretekli Damjan Kovačič, Bernarda Čeplak Poznič, Marko Kobolt in FONZA Prevorčič.

Z donacijami so se projektu pridružili tudi Dakar bar, gostilna Krebs, Fitstars fitness iz Mežice. Sodelovalo je društvo Perkmandelc, Gasilska enota Ravne na Koroškem, maser Tomaž Skledar, DJ Boris in plesna skupina Ines Kogal. Posebno zahvalo je koordinator namenil še skupini Never give up, občini Ravne, ŽKŠTM Rav-

ne in direktorju Alešu Logarju, Koroškemu radiu, fotografu Urošu Podovšovniku ter Aniki Popič, ki je prireditev koordinirala v prejšnjih letih.

Miro Strmčnik si za naslednje leto želi, da bi pridobili še več donatorjev, ki bi pokrili vodilne tekače ter več različnih klubov in športno rekreacijskih

društev, ki bi se pridružili teku. Teku, ki nariše vsaj 10 nasmehov.

Barbara Prevorčič

Srebro iz Kopravstopnica za Mehiko

Judo je več kot samo učenje in uporaba borbenih tehnik. Je celovit in čudovit sistem fizične, intelektualne in moralne vzgoje. Ima svojo kulturo, sistem, zapuščino, navade in tradicijo.

Judoistom podarja etična načela in vrednote, kot so spoštovanje, disciplina, prijateljstvo, pogum, vljudnost, samokontrola, pomoč, skro-

mnost, vztrajnost. Judo je način življenja in način bivanja.

Leta 1964 je bil judo prvič prikazan na tokijskih poletnih

olimpijskih igrah, leta 1972 pa je postal polnopravna olimpijska disciplina. Do danes je judo postal najuspešnejša japonska borilna veščina; po

nekaterih štetjih je judo po številu udeležencev, ki naj bi jih bilo prek 30 milijonov, tretji najmnogičnejši šport na svetu ter najmnogičnejši individualni šport na svetu. Krovna organizacija IJF pa je s 175 državami članicami najmnogičnejša športna organizacija znotraj olimpijskega komiteja.

Mlada judoista **Luka Plaznik** iz **Mežice** ter **Žan Gostenčnik** iz **Podklanca pri Dravogradu**, ki spadata v mlado generacijo športnikov Judo kluba Ravne na Koroškem, ki je tudi pobudnik in soustanovitelj Judo kluba Mežica ter Judo kluba Šentjanž, sta s svojim vztrajnim in prizadevnim delom svoja znanja izpilila do popolnosti in to delo v tekmovalni disciplini **JUDO KATA** kot ekipa nadgradila z naslednjimi vrhunskimi rezultati na državni in mednarodni ravni, za katere sta zaslužna tudi trenerja Željko Gabrovec iz judo kluba Ravne in Igor Albreht iz judo kluba Koper:

NAJVIDNJEŠI REZULTATI V LETU 2017:

Croatian kata open, Rijeka:
- 3. mesto v Katame no kati
Kata European judo champi-

onships Pembroke, Malta:
- 4. mesto v Katame no kati 1G
Slovenija judo kata open:

- 3. mesto v Katame no kati
- 3. mesto v Nage no kati 3G
- 3. mesto v Katame no kati 1G
Državno prvenstvo kate, Izola:

- 1. mesto v Katame no kati 1G
- 1. mesto v Nage no kati 3G
- 2. mesto v Katame no kati

REZULTATI V LETU 2018:

Donau kata cup Krems an der Donau:

- 2. mesto v Katame no kati
Kata European judo championships Koper:

- 2. mesto v Katame no kati 1G

Pred prihajajočim svetovnim prvenstvom v Mehiki pa ju čaka še nekaj pomembnih tekem in priprav doma in v tujini.

Za mlada judoista je bila pot do medalje na letošnjem EP še posebej zahtevna, saj sta lani na EP na Malti po prvem mestu v predtekmovanju le zaradi navadne proceduralne napake zapravila odličje in končala na nehvaležnem četrtem mestu.

Z doseženim naslovom vice prvakov Evrope na letošnjem evropskem prvenstvu v Kopru

19. in 20. maja v konkurenci 130-ih parov iz 17-ih držav, sta izpolnila normo za udeležbo na **svetovnem prvenstvu** v Judo katah, ki bo potekalo letos med 15. in 16. oktobrom v Cancunu v Mehiki.

Luka je tekmovalno kariero judoista sicer začel v borbah, a se je poškodoval in zato predsedal na kate, katere so bile prvotno namenjene predvsem judoistom, ki imajo za seboj že 20 ali 30 let vadbe, saj so le-te poglobljen študij juda in so primerne za tiste, ki se zaradi starosti ali poškodb ne morejo ukvarjati z borbami.

Luka pa tudi kot trener Judo kluba Mežica že od same ustanovitve sodeluje pri vzgoji in celostnem razvoju otrok, jim podaja etična in moralna načela ter jim pomaga širiti obzorja in omogoča vstop v čudoviti svet juda. S svojimi izkušnjami in znanjem je neprecenljiv del razvoja športa mladih tako v Mežici kot v celotni mežiški dolini ter zagotovo spada med perspektivne športnike v občini in regiji.

Emil Fekonja, predsednik Judo kluba Ravne na Koroškem

Mežičan **Jakob Ambrož Blatnik** z ekipo VSV Villach dvignil pokal avstrijskih državnih prvakov

Mežica je kraj, kjer domujejo številni športni klubi in društva, mežiški športniki pa nizajo nemalo uspehov, tako na državnem kot mednarodnem nivoju. Pohvalimo pa se lahko tudi s športniki, ki so svoje vrline ponesli izven kraja in regije.

Na Koroškem namreč ni možnosti za resno, profesionalno treniranje hokeja, zato se je mladi Mežičan Jakob Ambrož Blatnik, ki letos končuje 9. razred mežiške osnovne šole, odločil, da začne svojo zgodbo o hokejski karieri pisati na avstrijskem Koroškem. Že pri rosnih šestih letih je obul drsalke za klub v Velikovcu, trenutno pa igra v Beljaku za VSV Villach. Minula sezona je bila za hokejiste iz Beljaka izjemno uspešna, saj so v treh finalnih tekmah z dvema zmagama ugnali največje rivale, celovški klub KAC, in dvignili pokal avstrijskih državnih pr-

vakov. Pod zadnji gol na zadnji finalni tekmi pa se je podpisal Jakob. V intervjuju z Jakobom spregovoriva o minuli sezoni, o atraktivnih treh finalnih tekmah, o usklajevanju šole s treningi ter o njegovih željah in vizijah za prihodnost.

Jakob, iskrene čestitke za izjemen dosežek. Je bila pot do zmage težavna, ali ste z levo roko pometli s konkurenco?

Hvala. Pot do zmage je bila vse prej kot lahka. V prvih tednih in mesecih sezone nismo bili preveč uspešni, veliko tekem smo izgubili. Sčasoma smo

se začeli prebijati po lestvici navzgor, do »play-offov«, kjer smo izgubili samo eno od treh finalnih tekem. Proti koncu je bilo precej lažje.

Je vaša ekipa v primerjavi z drugimi boljša, ali ste z dobro igro in s slabšo ekipo ugnali boljše nasprotnike?

Imamo zelo veliko ekipo, ki je razdeljena na dva dela – ekipa A in B. Proti koncu sezone so se nam pridružili še starejši, tako da smo lažje ugnali nasprotnike.

Zakaj si se odločil za avstrijski klub? Do Beljaka je iz Mežice precej vožnje. So slovenski klubi primerljive kakovosti s tvojim klubom VSV Villach?

Nad hokejem me je navdušil oče in odločil sem se, da bom poskusil trenirati. Odšla sva v Velikovec, začel sem trenirati in ostal sem v Avstriji. VSV Villach je trenutno stopničko višje od najboljših slovenskih klubov, člani igrajo v ligi EBEL, medtem ko sta Olimpija in Jesenice izpadli v alpsko ligo. Kar se pa vožnje tiče – res je daleč, a če bi se vozil denimo do Jesenic, bi porabil še več časa.

“V Avstriji sem zato, da igram hokej, za žaljivke se ne zmenim preveč.”

Kako si bil zadovoljen s svojo igro v letošnji sezoni?

Zelo zadovoljen. Tudi sam nisem pričakoval, da bomo

prišli tako daleč. Še nikoli nisem osvojil kakšne medalje na državnem prvenstvu in mislim, da sem za sabo pustil dobro sezono.

So večje možnosti za preboj v elitne klube, če treniraš v Avstriji, kot pa če treniraš v Sloveniji?

Nisem še igral v Sloveniji, tako da ne morem reči. Večje možnosti mogoče so, saj ima Avstrija več lig, Slovenija pa samo eno. Posledično je v Avstriji tudi več klubov in s tem več možnosti.

V ekipi U16 si edini Slovenec. Kako si se kot tujec asimiliral med Avstrijce? Te kolegi zaradi narodnosti obravnavajo drugače?

Na začetku so me imeli za manjvrednega Jugoslovana. Na račun narodnosti so večkrat letele kakšne opazke, žaljivke. V zadnjih nekaj letih so me že sprejeli za svojega. V Avstriji sem zato, da igram hokej, za žaljivke se ne zmenim preveč.

Na finalni tekmi proti celovškemu KAC-u smo videli tudi pretep, ki ga sodniki niso takoj prekinili. Se to pogosto dogaja? Ali sodniki vedno tolerirajo pretepe, glede na to da ste vsi mladoletni?

Med sezono pretepi niso bili preveč pogosti, na zadnjih, finalnih tekmah pa se jih je razvilo kar nekaj, ki so tudi ujeti na posnetku, a sam ni-

sem bil udeležen v kakšnem. Pravila so takšna, da se igralci za ograjo ne smejo vključiti v pretep, ki se odvija na ledu. Zaradi atraktivnosti same tekme sodniki pretepe večkrat pustijo. Pri nas, U16, sodniki res ne tolerirajo preteпов, ker smo mladoletni. Na zadnji tekmi so pretep pustili, ker je bil derbi, poleg tega pa tudi neposreden televizijski prenos in več kot 1000 gledalcev na tribunah.

Kolikokrat na teden treniraš? Kako usklajuješ treninge s šolo?

Na teden imamo en dan počitka, to je po navadi ob sredah. Za vikende imamo vsak dan tekme. Ko pridem domov ali ko imam kakšen dan prost, se učim. Če naslednji dan pišemo test, se pač učim po avtu tja in nazaj, saj sem veliko na poti.

Razmišljaš o vpisu v kakšno avstrijsko srednjo šolo?

Ne, vpisal se bom v navadno gimnazijo. Imam status športnika, a v športni oddelek se ne morem vpisati, saj bi moral biti registriran v krovno zvezo v Sloveniji.

Verjetno brez podpore staršev tako daleč ne bi prišel?

Že od samega začetka sta me oba podpirala, tako moralno kot finančno. Vozita me na treninge v Beljak, ne nazadnje sta zaslužna tudi za to, da sem sploh začel igrati hokej. Vsekakor gre staršem velika zahvala.

Na ledu s Kopitarjem

Se tvoji sošolci, vrstniki navdušujejo nad hokejem? Bi ga igrali, če bi imeli to možnost na Koroškem?

Zdaj, ko smo postali prvaki, mi je marsikdo dejal, da bi poskusil igrati, če bi imel možnost, prej pa niti ni bilo zanimanja za hokej, na Koroškem je to povsem tuj šport. Večina jih pač trenira nogomet in odbojko.

Ali že pri U16 prejimate kakšno plačilo za treninge ali tekme?

Ne še, U16 je kot neka meja, starejše generacije pa že dobijo finančne nagrade. Dobimo dele opreme, hlače in čelade, palice in drsalke si moramo kupiti sami.

Kdo so tvoji vzorniki? Verjetno Anže Kopitar?

Seveda. Praktično eden in edini vzornik. Se tudi osebno pozna, saj se vsako leto udeležim njegovega hokejskega poletnega kampa na Bledu. Na kampu je Kopitar prisoten na skoraj vseh treningih in veliko sodeluje z nami.

Slovenska ali avstrijska reprezentanca? Katero bi izbral, če bi te želeli oboji?

Slovensko, seveda. A za slovensko niti nimam pogojev za nabor, saj bi moral vsaj dve leti igrati v Sloveniji.

Tvoja življenjska želja je?

Da bi se mi uspelo prebiti v ligo NHL. Če bi mi to uspelo, je pa naslednja želja seveda osvojiti Stanleyev pokal. Želim si, da bi se mi uspelo vpisati na kakšno fakulteto v Ameriko in da bi začel igrati v kakšni univerzitetni ligi.

Jon Petek

V mesecu maju smo odprli vrata HIŠE OTROK MALI KORAKI v Mežici. Ustanovitelji smo starši ki se zavedamo, da so otroci prihodnost sveta, v katerem živimo, in da je še kako pomembno, kako vzgajamo naše otroke. Prizadevamo si, da bi tudi v zgornji Mežiški dolini spoznali pedagogiko montessori, da bi otrokom omogočili dostop do razvoja njihovih individualnih potreb, večjo dostopnost do tujih jezikov ter staršem ponudili izbiro. V našo ponudbo smo vključili **vrtec z montessori programom, tečaje nemščine in angleščine, popoldanske montessori ure in inštrukcije**. Trenutno potekajo montessori ure za otroke stare od 11 mesecev do 2 let in pol, ter ena skupina za otroke stare od 3 let do vstopa v šolo.

priprava šopkov, čiščenje mize

samostojno delo, opazovanje

področje vsakdanjega življenja

HIŠA OTROK MALI KORAKI, ZASEBNI MONTESSORI VRTEC

Delo v vrtcu poteka po montessori metodi, katero je Maria Montessori že pred več kot 100 leti ponudila otrokom tistega časa. Bila je dovolj uporniška in vztrajna, saj je verjela v to, da so otroci sposobni veliko, če jim le pomagamo toliko, kolikor potrebujejo, da določeno dejavnost še vedno opravijo sami, kar je dokazala s številnimi rezultati. Ustanovila je prvo hišo za otroke in širila svoje izkušnje, znanje in metodo po vsem svetu.

»Pomagaj mi, da naredim sam,« je glavni in vodilni motiv pedagogike montessori. Ključna dejavnost odraslega je opazovanje, iz česar je tudi izhajala Maria Montessori, ki je po mnogih urah opazovanj prišla do spoznanja, da je otrokov ritem življenja in dela drugačen od ritma odraslega. Zato je zanje pripravila dejavnosti, pri katerih so si lahko otroci sami izbirali ritem, čas in način dela. V središče je tako postavljen otrok in ne učitelj.

Cilji pedagogike montessori so:

- spodbujanje **samostojnosti, samodiscipline in samospoznavanja;**
- spodbujanje **veselja do učenja in raziskovanja;**
- spodbujanje **spoštovanja**

do sebe, soljudi in okolja;

- razvijanje sposobnosti prepoznavanja potreb, odločanja in reševanja težav;
- pridobivanje znanja in drugih spretnosti za uspešno izobraževalno pot.

Zadnji cilj Montessorijeve pa je mir na svetu. Saj če ima otrok dobro izkušnjo sobivanja z drugimi, če lahko sam kaj prispeva k boljšemu srečnejšemu sobivanju v skupnosti, potem bo pripravljen in bo želel sodelovati z drugimi pri ustvarjanju boljšega sveta.

Pri pedagogiki montessori je otroku omogočeno, da razvije celotno osebnost, ne le razum. Tako je odrasli tisti, ki pozna otrokove potrebe, jih prepozna in mu jih pomaga zadovoljiti s pomočjo skrbno pripravljenega okolja.

V montessori vrtcih je okolje tisto, iz katerega otrok črpa vse potrebno za svoj celovit razvoj. Soba je razdeljena na osnovna področja: **VSAKDANJE ŽIVLJENJE, ZAZNAVANJE, JEZIK, UMETNOST IN GLASBA, MATEMATIKA IN ZNANOST** pri starejših, pri mlajših pa še **MOTORIKA.**

Vso **pohištvo je prilagojeno**

potrebam otrok, da lahko nemoteno in čim bolj samostojno opravljajo svoje delo. Montessori razvojni in učni predmeti (materiali) so razporejeni po področjih na odprtih nizkih omarah s policami, med katerimi lahko otrok samostojno izbira. Pomoč odraslega tako postane vedno manj potrebna. Vsak material ima svoje stalno mesto. Otroci jih po opravljenem delu vedno pospravijo nazaj na svoje mesto, tako da so pripravljena za drugega otroka. Montessori pedagog je tako samo most med okoljem in otrokom ter postane aktiven. Okolje pa tako postane sredstvo za otrokovo samoizgradnjo in samovzgojo.

Smo v postopku za vpis v razvid, po katerem bomo tudi upravičeni do občinskega sofinanciranja. **Trenutno vpisujemo otroke v kombinirano skupino in prostih je še nekaj mest. Več informacij o vpisu ali nas lahko dobite na naši spletni strani www.mali-koraki.si, malikoraki@yahoo.com.**

Verjamemo, da je HIŠA OTROK MALI KORAKI pravi začetek.

Ustanoviteljici
Nina Jug in Jana Rečnik

Foto: Janez Žalig

GEO PROJEKTNI DAN V VRTCU MEŽICA

V Vrtcu Mežica že dlje časa sodelujemo v projektu EUfutuR; v UNESCO Globalni Geopark Karavanke. Naša naloga je, da vzbudimo radovednost, navdušimo, doživimo, razumemo in začutimo spoštovanje do narave in geologije. To nam zelo dobro uspeva! Prav zato smo v marcu prejeli certifikat »Karavanke UNESCO Global Geopark izobraževalni center«.

Lahko se pohvalimo, da smo prvi in edini izmed vrtcev (poleg Vrtca Črna na Koroškem), ki smo prejeli ta naziv. S tem smo pridobili priznanje in potrditev, da tudi najmlajše vzgajamo in poučujemo o temah narave in geologije.

Vsebine letošnje razpisane teme »Utrip narave« so vsi oddelki vrtca vpeljevali v svoje dejavnosti skozi vse leto so. Otroci našega vrtca so odkrivali in spoznavali naravna okolja v neposredni okolici vrtca – odkrivali živa bitja v gozdu, na travniku, v mlaki ... Spoznavali različne gozdne živali, jih poimenovali, razlikovali, med seboj primerjali, jih oponašali v gibanju in oglašanju.

V torek, 10. aprila 2018, smo s pomočjo različnih društev v kraju organizirali in izvedli geo projektni dan. Medse smo povabili ljubiteljska fotografa g. Romana Abrahama in g. Jožeta Lešnika, ki sta nam pokazala in predstavila fotografije živali, katere sta ujela v svoj objektiv. V sodelovanju s Planinskim društvom Mežica smo na razstavo postavili njihove plakate rastlinstva in živalstva gore Pece. Tako smo spoznali različna imena visokogorskih rastlin in živali, njihove značilnosti in posebnosti. Dan smo zaključili z obiskom lovskega doma Lovske družine Peca Mežica. Lovci so nas toplo sprejeli, nas navdušili z »lovsko«

pripovedko Lisica in volk, nam predstavili svoje trofeje in nam dovolili, da živali spoznamo tudi z dotikom. Ta dan nam je prinesel veliko doživetij, novih spoznanj in obilo zadovoljstva! Povezovanje z okolico je pripomoglo k spoznanju, da rek »V slogi je moč« še kako drži. Želimo si še veliko takšnih sodelovanj in vemo, da nas bodo naši najmlajši nagradili s svojim nasmehom in iskricami v očeh.

Naše druženje je postalo kreativno delo, ki je temeljilo na doživljanju narave z vsemi čuti na zabaven, poučen in nič mučen način.

Marjetka Ošlak

V NARAVO Z LOVCI

Narava, gozd, živali ... Drugošolci se zelo radi učimo malo drugače, zunaj šolskih klopi. Prav zaradi tega smo v našo družbo povabili dva prijazna lovca, ki sta bila z nami pripravljena deliti svoje bogato znanje in izkušnje o živalih, gozdu, naravi. Prvi, ki nas je pred šolo prijazno pozdravil, je bil Cveto Karner, kmalu za njim pa je ves nasmejan prišel še Mirko Tomec.

Vsi smo opazili njegov velik nahrbtnik, ki ga je imel na rami. Mnogi smo se spraševali, kaj le skriva v njem.

Torej, skupaj z njima smo se podali na zelo zanimiv pohod po naših gozdovih. Kar veliko smo prehodili in ob vsakem postanku smo izvedeli kaj novega, zanimivega. Še posebej je bil zanimiv jazbečev brlog. Vsak si je želel pokukati vanj. Gospod Karner nam je povedal, da je jazbec zelo redoljubna žival, ki ima rada počiščeno pred svojim domom, zvita lisica pa se sploh ne zmeni, če je pred njeno lisičino polno kosti in nesnage. Tudi o drugih gozdnih živalih smo izvedeli veliko zanimivosti, spoznavali pa smo tudi rastline, ki rastejo v gozdu.

Ko smo bili že malo utrujeni, je sledilo presenečenje, saj nas je gospa Karner povabila na svoj dom, kjer so nas pogostili s pijačo, piškoti in domačimi češnjami. Tu pa je tudi gospod Tomec odprl svoj velik nahrbtnik, v

katerem se je skrivala prava lovska malica. Vsak je dobil kos kruha in velik kos lovske salame. Joj, kako je bilo dobro!

Čisto na koncu nas je pozdravil še domači kuža, ki je potrpežljivo sedel in dovolil, da smo ga lahko pobožali.

Po dobri malici, smo se polni energije in z novimi znanji, odpravili nazaj proti šoli. A glej! V Lovskem domu nas je čakalo še eno presenečenje. Spet smo se sladkali, saj nam je gospod Šipek, ki je tudi lovec, pripravil sok in slane prigrizke.

Veseli smo, da smo lahko dan preživeli v družbi tako prijaznih lovcev. Na tem mestu bi se tudi iskreno zahvalili za sodelovanje in upamo, da bomo lahko še kdaj šli skupaj v gozd in tam odkrivali nova znanja.

Nataša Lipovnik

OBISK PRI KIPARJU G. JANEZU GRAUFU

Z učenci 2. razredov smo v okviru Geoprojektnega dne izvedli tehniški dan Utrip narave in se odpravili skozi naravo na obisk h kiparju g. Janezu Graufu. Ogledali smo si njegovo domačo galerijo lesenih skulptur in fotografij.

Razložil nam je način priprave in izdelave kipa ter prikazal delo z različnimi pripomočki in orodji, ki jih uporablja pri svojem ustvarjanju. Videli smo njegovo delavnico in spoznali miselni postopek, kako se umetnik pripravi na izdelavo svoje umetnine – od zamisli do izdelka. Odgovarjal je na naša mnoga vprašanja in nas navdušil za kiparjenje in umetnost nasploh.

IN KAJ PRAVIJO OTROCI?

»Pri kiparju Janezu je bilo zelo zanimivo in fajn. Njegovi leseni kipi so mi všeč. Te roke so res kulsko narete. Tudi jaz bi jih rad kdaj znal ustvariti.« **Sven Podojsteršek**

»Všeč mi je bilo, ko nam je kipar pokazal kipe. Najbolj všeč so mi bile solzice in roka, v katero se lahko usedeš.« **Maša Trost**

»Všeč mi je bilo, ko vidiš, kako nastanejo takšne zanimivosti. Gospod Janez je zelo dober kipar.« **Eva Močivnik**

»Pri gospodu Janezu so mi bili vsi kipi všeč. Najlepši kip mi je bil Jezus Kristus. Všeč so mi bile tudi roke in njegova delavnica. Jaz, Urh, občudujem kiparja Janeza Graufa.« **Urh Rebula**

»Videli smo zelo veliko kipov. Najlepši mi je bil tisti v obliki velike roke. Fajn je bilo tudi to, da smo se kotalili po travi.« **Ela Krivec**

»Najbolj všeč mi je bil sedež v obliki roke. Gospod Janez nam je pokazal svojo delavnico in nam povedal, da najraje dela kipe rok.« **Mojca Očepek**

»Videli smo kipe in orodje. Največ kipov je bilo rok. Najlepši kip mi je bil 2-metrski roka. Videli smo tudi od gospoda Janeza delavnico. Potem smo šli še za hišo in dobili bonbone. Potem smo se še fotografirali in kotalili po travi.« **Anže Vertačnik**

»Videla sem prekrasne kipe. Gospod Janez nam je pokazal različne kipe rok iz lesa. Potem smo se še kotalili po bregu in sladkali z bonbončki.« **Gaja Piko**

»Najbolj všeč mi je bilo, ko sem sedela na kipu roke in se fotografirala skupaj z bonbonom.« **Anastasija Veit**

»Gospod Janez Grauf izdeluje kipe iz lesa. Videli smo kip solzice. Kotalili smo se po travi. Imeli smo se fajn.« **Jaka Flis**

»Kipar nam je pokazal različne kipe. Všeč mi je bila roka –

sedež, v kateri smo sedeli.«

Aldina Osmanbašić

»Všeč mi je bilo, da smo videli zelo zanimive kipe, zelo veliko zanimivih rok. Gospod Janez je naredil tudi male kipe hiš. Ima veliko orodja in zelo veliko kipov. En kip so tudi rože solzice.« **Anamarija Kobolt**

»Najbolj všeč mi je bilo, ko nam je kipar pokazal motorne žage. Všeč so mi bili njegovi kipi. Všeč mi je bilo tudi, ko smo se kotalili po malem hribčku.« **Nejo Gosak**

»Bilo je čudovito. Kipar Janez je res pravi kipar. Zabaven, pameten in občudujem njegovo, iz lesa narejeno nogo. In vse njegove lesene roke. In tudi njegovega lesenega Jezusa Kristusa.« **Ian Rajzer**

Res smo se imeli čudovito. Hvala za vso gostoljubje in posredovano znanje ter izkušnje, katere smo lahko delili z vami. Veseli smo, da lahko na tak način popestrimo naš pouk in omogočimo otrokom dostop do umetnosti in ustvarjalnosti v samem domačem kraju, med domačimi umetniki.

In še kdaj nasvidenje!

Nataša Ivartnik

ADI SMOLAR

popestril zaključek bralne značke

Kdo je Adi Smolar? In zakaj gost ob zaključku bralne značke?

Na Wikipediji se najdejo naslednji podatki:

Adi Smolar je slovenski kantavtor in pesnik. Rodil se je v glasbeni družini. Njegov oče, prav tako Adi, je bil trobentač v Ansamblu Fantje treh dolin. V mladosti je Adi igral klarinet in harmoniko in bil član pevskih zborov. Znan je predvsem kot kantavtor in pisec besedil za različne glasbene skupine.

Leta 1989 je izdal tudi pesniško zbirko z naslovom *Naš svet se pa vrti*. Leta 1996 je izšel prvi del serije knjig kratke mladinske proze z naslovom *Pujsa in Andrej Migec*, sledile so slikanice: *Jezikovni kotliček* (2011), *Zgodba o rolici papirja* (2012), *Radovedna putka* (2013), *Domišljava žaba* (2013) in *Jaz ne grem v šolo* (2014). Kratka otroška proza, ki jo je objavljala v reviji Firbec, je leta 2013 izšla v knjigi *Zgode in prigode Tečka Sitnobe*.

Torej? Ja, drži. Adi piše tudi zgodbe.

Pujsa in Andrej Migec sta na mlajše otroke naredila prav poseben vtis. Od solz do smeha, zabavno in lahko branje.

Sposodite si knjigo in še sami ugotovite, kaj se skriva za Pujso.

Na odru Narodnega doma pa nam je vsem, otrokom in odraslim, s svojim smislom za humor podal kar nekaj življenjskih modrosti. Zapel nam je tudi izbor svojih največjih uspešnic.

Za obisk in sodelovanje se mu zahvaljujemo.

Polonca Bivšek

TEHNIŠKI DAN

PREVENTIVNA AKCIJA ZA OTROKE VRTCA OŠ IN VRTCA MEŽICA

V četrtek, 10. maja 2018, smo se otroci z vzgojiteljicami in učiteljicami udeležile tehniškega dne – preventivna akcija služb za zaščito in reševanje.

Preživeli smo aktivno, poučno, radovedno in doživeto dopoldne skupaj z reševalci, policisti, gasilci in civilno zaščito. Otroci so se lahko spremenili v policiste, si naredili zaščitno obleko, se povzpeli na policijski motor, prižgali sirene ter tatove in kriminalce zaprli v zapor v policijskem vozilu. Spoznali smo tudi dva policijska psa ter se seznanili z delom, ki ga opravlja vodnik in policijski pes. Preizkusili pa so se tudi kot

gasilci, razvili so cevi, jih priklopili na cisterno ter gasili z vodo. Predvsem pa so otroci uživali, ko so se skupaj s poklicnimi gasilci, z velikansko lestvijo, dvignili nad Mežico.

Otroci so pri reševalcih zelo veliko spraševali in preko demonstracije in praktičnega dela dobili veliko novega znanja – imobilizirali so izbranega poškodovanca, ga položili na nosila, ter naredili tudi opornico za vrat.

Hišnik Igor, član civilne zaščite, jim je nazorno predstavil tudi njihovo delo in jih poučil o pomembnosti dobre komunikacije

med reševalnimi in zaščitnimi službami na kraju nesreče. Vsi otroci so bili aktivno vključeni v predstavitev vseh služb in so o tehničnem dopoldnevu povedali sledeče:

»Dans je bvo ful fajn, ko smo se z gasilsko lojtro pelali tk visoko, pa pr psah je bvo tut fajn, najboljš pa, ko smo se zaprli v zapor.« (**Žan, 6 let**);
 »Mn je bvo pa najbolj všeč ... mmm ... vse!« (**Zoja, 5 let**);
 »Najboljš je bvo, ko sm lahk bil na policijskem motorjo, pa sm dav sireno gr.« (**Aid, 5 let**).

Vzgojiteljica
Larisa Boštjan

TEHNIŠKI DAN OSNOVNE ŠOLE MEŽICA

Naslov ne pove kaj dosti o vsebini dogajanja, je bilo pa zanimivo in poučno. Pod tem naslovom dogodka, ki je bil namenjen predvsem osnovnošolcem, pa tudi drugim občanom, sta Policijska postaja Ravne na Koroškem in Osnovna šola Mežica v sodelovanju Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Mežica (SPV) v četrtek, 10.05.2018, na platoju pred Narodnim domom Mežica organizirala praktični prikaz aktivnosti in uporabe opreme v različnih primerih reševanja ljudi in premoženja. Sodelovali so gasilci Koroškega gasilskega zavoda Ravne in PGD Mežica, reševalci Zdravstveno reševalnega centra Koroške, policisti PP ravne na Koroškem, Civilna zaščita Občine Mežica ter člani SPV.

Pred organiziranim odhodom na prizorišče je predsednik SPV osnovnošolcem razdelil odsevne trakove in kresničke. V megli, mraku ali ponoči nas, če jih uporabimo, naredijo vidnejše in s tem varnejše, kjerkoli se gibljemo.

Ob prihodu na dvorišče pred Narodnim domom Mežica so reševalci Zdravstveno reševalnega centra Koroške radovednim malčkom iz vrtca in osnovnošolcem prikazali uporabo opreme, ki jo uporabljajo pri nudenju pomoči ponesrečenim in bolnim.

Vse je zanimalo, kakšen je pogled od zgoraj, gasilci Koroškega gasilskega zavoda Ravne na Koroškem pa prikazano lestev uporabljajo za gašenje in reševanje z višine.

Policistom poleg opreme pri izvajanju svojih nalog pomagajo tudi policijski psi, posebej za to izvežbani.

Po zanimanju sodeč se mežiškimi gasilcem ni bati za pdomladek.

Če poteka vse, kot je treba, je zanimalo tudi župana.

Za organiziran povratek je poskrbel policist s pomočjo učiteljic – spremljevalk in gasilcev, ki so skrbeli za varen prehod regionalne ceste.

Vse se je dobro izteklo, udeleženci so dobili praktičen vpogled v vsebino delovanja posameznih akterjev s področja zaščite in reševanja ljudi in premoženja, kar je bil glavni namen dogodka.

Milan Krivograd
Sekretar SPV Občine Mežica

ZAHVALA VSEM, KI SO SODELOVALI PRI ORGANIZACIJI IN IZVEDBI TEGA DOGODKA.

"UTRIP NARAVE"

tema Geoparka Karavanke

Narava je nekaj, kar lahko opazujemo, tipamo, vonjamo in raziskujemo. Je naš življenjski prostor in je prostor vseh živih bitij. V okviru *EUfutuR projekta smo na šoli prav vsi začutili „utrip narave“.

Najmlajši so opazovali drevo skozi različne letne čase, ga risali in odkrivali, kaj se z njim dogaja, spet drugi so raziskovali živali in rastline, jih razvrščali v določena življenjska okolja, se igrali pantomimo, si izmišljali svoje zgodbe o živalih ter si s pomočjo lesenih ploščic in kamenčkov izdelali igro spomin in tri v vrsto. Nekateri so podrobneje spoznali gozdne živali, izdelali skupini plakat ter žival predstavili sošolcem, se podali na sprehod skozi gozd in iz kolaž papirja izdelali origami ter vanj zapisali vprašanja, svoje znanje pa preverili skozi igro kviza v parih. Zahtevnejše je bilo raziskovanje vretenčarjev. Učenci so po skupinah raziskovali plazilce, ribe, dvoživke, ptiče, sesalce. Na kmetiji Kajžar so opazovali živali in njihova bivališča, odkrivali podobnosti in razlike ter jih s pomočjo delovnih listov in ključa tudi poimenovali.

V svojo sredino smo povabili tudi sokrajane: kiparja J. Graufa ter ljubiteljske fotografe U. Podovšovnika, R. Abrahama in J. Lešnika. Iz ZRSVN, OE Maribor sta se nam pridružila

še M. Vernik in S. Zvonar, ki sta poskrbela za predavanje in izvedbo delavnice na predmetni stopnji.

V objektiv smo ujeli tudi nekaj utrinkov narave, se podučili o žabah, strupih in kačah.

S pomočjo interaktivne aplikacije CŠOD Misija pa so nekateri raziskovali Mežico tudi na terenu.

Ob zaključku projekta smo v avli šole postavili tudi razstavo našega raziskovanja in ustvarjanja, ki smo jo popestrili s slikovnimi panoji PD Mežica. Uredili pa smo tudi kotiček, ki je namenjen našemu – vašemu Geoparku Karavanke.

Še bomo raziskovali, še bomo radovedni in še bomo ustvarjalni!

Hvala vsem za sodelovanje.

Koordinatorica geo projektne dne,
Polonca Bivšek

*EUfutuR je projekt čezmejnega sodelovanja, ki se izvaja v okviru programa sodelovanja Inerreg V-A Slovenija-Avstrija v programskem obdobju 2014-2020 in je sofinanciran s sredstvi Evropske unije, iz evropskega sklada za regionalni razvoj ter s sredstvi dežele Koroške.

Neverjetna leta

Če rečem »neverjetna leta«, na kaj pomislite? Na malčka, ki odkriva svet in vse njegove čudeže? Na šolarja, ki za vse te čudeže dobiva razlago in smisel? Na mladost, čas največje moči, energije in idej? Morda na zrela leta, ko veš, kdo si, česa si želiš in česa si zmožen? Ali pa na jesen življenja, ko si pomirjen s svetom in seboj in znaš užiti vsak nov dan, vsa drobna veselja? Vsi ti odgovori bi bili lahko pravilni.

A v tokratnem članku govorimo o povsem drugih »neverjetnih letih«. Moderatoriki s Centra za socialno delo Ravne, Borislava Repotočnik in Petra Jovan, sta mi povedali veliko zanimivega o programu s takim imenom, ki temelji na pozitivnem pristopu pri vzgoji otrok in ki staršem na enostaven, razumljiv in prijazen način predstavlja večšine, ki spodbujajo razvoj njihovega otroka ter mu omogočajo varnejše in bolj zdravo odraščanje; obenem pa krepijo vez med otrokom in starši ter izboljšajo morebitno že nastalo težavno vedenje otrok.

Program, ki ga v Sloveniji izvajajo v devetih enotah, ima svoje zametke že v šestdesetih letih prejšnjega stoletja, ko so nekateri ameriški otroški psihologi (med njimi Robert Wahler, Constance Hanf, Martha E. Bernal, in Gerald Patterson) pričeli ugotavljati, kako zelo se lahko spremeni vedenje otroka, če najprej svoje vzgojne postopke spremenijo starši.

Tako se je začel razvijati program, pri katerem so med tridesetletnimi raziskavami z dokazi utemeljili njegovo učinkovitost. Izvajajo ga

Kanada, Anglija, Wales, Škotska, Norveška, Palestina, Nova Zelandija, Irska, Portugalska, Avstralija, Danska, Nizozemska, Finska, Švedska in druge – od leta 2015 tudi Slovenija, saj so podobne probleme pri svojem delu srečevali tudi psihologi na Pediatrični kliniki v Ljubljani. Pod vodstvom dr. Marije Anderluh so se tako lotili projekta »The Incredible Years« – z namenom in ciljem, da bi pri programu sodelovali tako socialni, zdravstveni in šolski sistem – skratka vsi, ki se z otrokom ukvarjajo.

Od marca 2015 do septembra 2016 se je projekt izvajal s pomočjo finančne podpore norveškega finančnega mehanizma, od leta 2017 pa ga (za sedaj oziroma do leta 2019) finančno podpira Ministrstvo za zdravje RS.

Na CSD Ravne so s specialno izobraženimi vodji/moderatorji z delom s prvo skupino pričeli že takoj leta 2015 in kljub vmesnem obdobju, ko finančna sredstva niso bila zagotovljena, s projektom nadaljevali do danes. Zaenkrat na Koroškem deluje le ena skupina naenkrat – pravkar (od februarja do junija)

program teče v Mežici, s sedmo skupino staršev. Čeprav je moderatorjev dovolj in bi bilo lahko oblikovanih več skupin staršev istočasno, sredstev za to, žal, ni. Tudi program bi lahko bil zastavljen povsem drugače, ko bi bila sredstva zanj zagotovljena za daljše časovno obdobje.

Prejšnji sklopi so potekali na Ravnah, nanje so prihajali tudi starši iz Dravograda in Slovenj Gradca, tokratni sklop je prvič organiziran dislocirano.

En sklop srečanj skupine naj bi vseboval 14 lekcij, ob delu s posamezno skupino in na osnovi izkušenj, ki sta jih vodji do sedaj pridobili, pa lahko posamezno lekcijo včasih obdelajo na več srečanjih, ki jih je v skupnem lahko tudi osemnajst, devetnajst. Srečanje je enkrat tedensko, traja dve uri, vmes je kratek odmor.

V Sloveniji se trenutno izvajajo Treningi starševstva za starše otrok starih od tri do osem let, v fazi pilotnega uvajanja je tudi program za otroke, imenovan Dino šola.

V eni skupini naj bi bilo 12 staršev, idealno je, če sta vključena

oba, saj je večšine, pridobljene med skupinskim usvajanjem posamezne lekcije, treba vaditi in trenirati tudi doma.

Osnovni princip dela je torej delo s starši, ki z otrokom preživijo največ časa, imajo nanj največji vpliv in šele z razumevanjem njegovih razvojnih potreb lahko kvalitetno uveljavljajo svoje vzgojne principe.

Pri tem pomaga igranje vlog, oziroma vadba (menjavanje vloge starš/otrok, različne družinske situacije), pogovor o tem, kako se je v kaki vlogi kdo počutil, kateri je pravi in kateri napačni način, pa primerjava med njima. Tudi ogledi videoposnetkov različnih odnosov in reagiranja med starši in otroki so prav tako odlično izhodišče za razmislek in razgovor. Starši, ki so v taki skupini le starši, ne glede na starost, izobrazbo ali družbeni status, lahko kot enak med enakimi predstavijo svoj način vzgoje, morebitne težave in ob zavedanju, da ob tem niso osamljeni, veliko lažje iščejo

rešitve in usvajajo drugačne vzgojne pristope. Zato ne čudi, da se starši v skupini zelo povežejo. Res pa je tudi, da nekateri pričakujejo preveč, drugi bi najraje dobili »instant« navodila, tretji se bojijo obsojanja, ali pa se iz različnih vzrokov ne upajo/nočejo odpreti pred skupino. Zato je tudi nekaj osipa.

Kako se vključiti? Kdo izbira, predlaga starše, ki naj bi se vključili v skupino? Razen redkih izjem jih nihče ne predlaga. Prijavijo se sami. Včasih za program izvedo od bivših udeležencev, včasih jim »Neverjetna leta« omenijo/predstavijo učiteljice ali vzgojiteljice (CSD Ravne je program predstavil v vrtcih v Mežici, Žerjavu in Črni), pa delavke na CSD. Center za socialno delo o pripravi naslednjega sklopa obvešča tudi po radiu in spletu. Ker se zadnje čase prijavlja veliko število staršev, jih vključujejo po pravilu »kdor prej pride, ...«. Težko in pogosto nepravilno bi bilo delati selekcijo.

Čeprav je bil program sprva namenjen staršem otrok z vedenjskimi težavami, se vanj vse pogosteje vključujejo tudi drugi, ki prepoznajo prednosti drugačnega vzgojnega pristopa in se želijo o tem bolje poučiti. Ob tem je pomembno še nekaj – ker se starši vključijo prostovoljno, so se tudi bolj pripravljeno »odpreti« in sodelovati.

Pri predelavi lekcij je pomemben zaključek, do katerega pridejo – namreč, da discipliniranje otrok sploh ni potrebno, če že prej preprečiš, da bi do te potrebe sploh prišlo. Oziroma, da če discipliniranje otroka že izvajaš, da narediš to na pravi način, a vztrajno in s spoštovanjem. Seznanitev staršev s procesom dozorevanja otroka, z njegovimi razvojnimi zmognostmi in potrebami pri določeni starosti je pomembna zato, da znajo svoje zahteve, pravila in omejitve otroku postavljati na način, ki ga ta lahko dojame in razume.

Razumevanje otrokovega »sve-

ta« in njegovih potreb je zelo pomembno. Igra, na primer, je otrokov svet! Nujno je potrebna za razvoj njegovih sposobnosti. Starši naj se mu le pridružijo, a igro mora voditi in usmerjati otrok! Starši že tako ali tako vodijo vse drugo. Tudi pri risanju je podobno. Otrok svet dojema drugače kot odrasli, poudarek daje drugim stvarem, zato ga ni dobro pretirano usmerjati. Tudi če je trava modra in nebo rdeče (kar konec koncev ob večerni zarji tudi je, mar ne!).

Ob predstavitvi treninga za starše, ne smemo pozabiti še nečesa zelo pomembnega. Da so starši med srečanji lahko brez skrbi in osredotočeni na program, se v sosednjem prostoru z njihovimi otroki »igrajo«: vodja otroške skupine, ki mu pomagajo še javni delavec in prostovoljci. Princip igre je v otroški skupini podoben kot v starševski, seveda pa so sprotne aktivnosti drugačne. Otroci skozi igro pridobivajo nekatere veščine, spoznajo drugačen odziv vodij na njihovo obnašanje, srečajo se s postavljanjem mej, ustvarjanjem, pripravo obroka – ob tem si za pozitiven odziv prislužijo žetončke. Deset žetončkov pa pomeni nagrado (ki je simbolična, majhna). Vsi otroci v skupini sicer obiskujejo vrtec ali šolo – tako so že od tam navajeni na določen red, tam so tudi že pridobili nekatere socialne veščine, zato se lažje vključijo v projektno delo. Otrokovo negativno/neprimerno vedenje v skupini oziroma družini se ignorira. Poudarek je torej predvsem na pohvali – na pravi način, seveda. Da otrok ve, za kaj točno je pohvaljen in ne kar na splošno »si priden«.

Za zaključek sklopa srečanj si udeleženci pripravijo neke vrste praznovanje – s skupnim druženjem moderatorjev, staršev in otrok. Tudi fotografirajo se, včasih sledi še kakšno presenečenje. Za otroke in za starše!

Delo moderatorjev se ocenjuje. Ocenjujejo se vodje med seboj, ocenijo jih starši, še dva načina ocenjevanja sta intervizija ter supervizija.

In kaj so mi povedali starši?

*Delavnice se udeležujem, ker kot starš nikoli nimaš dovolj znanja.

*Nimamo hudih težav, a na delavnicah lahko preverim svoje vzgojne prijeme.

*Vključena sva oba partnerja, v otroški skupini sta oba najina otroka – in doma vsi štirje nove stvari »peljemo naprej«, jih vključujemo v vsakodnevno življenje in ponotranjimo.

*Zelo sem ponosna na partnerja, da se je tudi on vključil v skupino. Tako nama je veliko lažje, oba vzgajava »po novem«, kar se res obnese.

*Delavnice dojemamo kot prijateljska srečanja in ne učne ure, vsi radi pridemo, tudi otroci.

*Naučili smo se ignorirati negativno vedenje, nato pa za prvo dobro stvar otroka pohvaliti.

*Razmišljamo o občasnih srečanjih tudi potem, ko se bodo treningi starševstva zaključili.

*Zaradi tempa življenja in službenih obveznosti smo starši z

otroki manj časa – zato je takrat treba skupni čas preživeti čim bolj kvalitetno.

*Odlično se ujemamo z moderatorji.

*Tudi starši, in ne le otroci dobivamo nagrade.

*To, da so istočasno s treningi za starše tudi delavnice za otroke, je velika stvar. Ob skupnih treningih doma drugačen pristop oziroma novo znanje prenašamo tudi na širšo družino.

*Starejša hčerka, ki je bila prej zelo občutljiva, se je opazno spremenila, se odprla.

*Spremembe pri odnosih v naši družini so opazili tudi stari starši.

*Velik dosežek se mi zdi dejstvo, da doma tudi otrok pohvali naju.

Naj končam z besedami moderatorke Repotočnikove: »To je resnično in pravo socialno delo, zaradi kakršnega smo se socialne delavke sploh odločile za ta poklic. To je srečevanje z ljudmi, živ stik; sodelujoč, partnerski odnos z udeleženci, ki ogromno pomeni in prinese tudi vodjem/moderatorjem.«

Ida Paradiž

Še to: če bi radi o vsem povedanem izvedeli še več, lahko pokukate na splet:

<http://neverjetna-leta.si/>
ali v prevedeno knjigo Carolyn Webster-Stratton: Neverjetna leta

BRAINOBRAINFFEST 2018

MLADI GENIJI POKAZALI SVOJE IZJEMNE SPOSOBNOSTI

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani se je 290 otrok iz vse Slovenije udeležilo tekmovanja Brainobrainfest 2018,

na katerem so se pomerili v hitrostnem računanju in prikazali osupljive veščine, pridobljene v okviru obšolskega programa Brainobrain. Otrokom sta se pridružila tudi ustanovitelj programa, Indijec Anand Subramaniam, in priljubljeni slovenski raper Rok Terkaj.

Brainobrainfest je že drugo leto zapored združil otroke in starše otrok, starih med 4 in 14 let, ki obiskujejo program Brainobrain, v Sloveniji prisoten štiri leta. V prvem, tekmovalnem delu Brainobrainfesta, so imeli otroci na voljo tri minute, da so s pomočjo starodavnega azijskega računalja abaka izračunali čim več računov. "Začnemo zdaj," je iz mikrofona zadonel glas trenerke in otroci so se zbrano posvetili računanju. Slišal se je le zvok abaka, ki je osnova računanja v programu Brainobrain.

"Tekmovanje je namenjeno predvsem temu, da otroci sami vidijo, kako skozi leto napredujejo. Pa tudi temu, da vidijo, kako lahko s trudom in osredotočenostjo dosežejo in izboljšajo svoje cilje. Na tekmovanje se namreč pripravljajo že več tednov prej, bolj kot trenirajo, boljše rezultate dosežejo," je o

tekmovanju povedal ustanovitelj programa Anand Subramaniam, ki je Slovenijo obiskal zaradi Brainobrainfesta.

Zdelo se je, da izvajajo nemogoče

Pred razglasitvijo rezultatov so otroci prikazali izjemne veščine računanja in marsikoga pustili brez besed. Petletniki so z izjemno hitrostjo in brez pomaagal seštevali, odštevali, delili in množili trimestna števila, starejši otroci so brali angleško besedilo in hkrati v mislih s pomočjo posebnih tehnik računali dolge račune po nareku trenerke. Zbrani v dvorani so vzklikali od presenečenja in navdušenja. Še s kalkulatorjem bi potrebovali več časa za rešitev računa. Otroci, ki so bili na tekmovanju najuspešnejši, so na koncu prejeli najvišje priznanje, pokal, podelili pa so tudi številne zlate, srebrne in bronaste medalje.

Imeli bodo sposobnosti, ki jih ne bo imel nihče drug

"Ti otroci so bodoči voditelji te države. Imeli bodo sposobnosti, ki jih ne bo imel nihče drug," je zbrane nagovoril Anand Subramaniam in otrokom čestital za izjemen

napredek. Otroke je pozdravil tudi Rok Terkaj, ki je bil nad videnim osupel. "Otroci, ploskam vam. Če boste še naprej tako razvijali svoje možgane, boste lahko v življenju dosegli karkoli. Sam sem bil sicer vedno bolj nadarjen za besede kot številke," se je na koncu pošalil Rok Terkaj in s prostim ustvarjanjem rim pokazal, da si tudi z besedami lahko genijalen.

Brainobrain v otroku prebuja genija

Tekmovanje brainobrainovcev pa nikakor ni le matematično tekmovanje, prej prikaz osredotočenosti in napredka otrok v programu Brainobrain. Ta skrbi za miselno gimnastiko v najpomembnejših letih razvoja možganov, povečuje možgansko kapaciteto, spodbuja razvoj obeh polovic otrokovih možganov in krepi pomembne življenjske veščine, ki jih večina usvoji šele po končani fakulteti ali nikoli.

Dandanes naprave uspravajo naše možgane

"Dandanes naprave toliko delajo namesto nas, da se naši možgani na nekaterih področjih enostavno ne razvijajo,

kot bi se morali. Tako prihajajo otroci s fakultet z odličnimi ocenami, a nimajo razvitih pomembnih veščin, ki si jih želijo delodajalci. Kot so na primer uspešno in prepričljivo nastopanje pred drugimi, odločnost, iskanje rešitev izven določenih okvirov, vodenje ekipe, sposobnost hitrega razmišljanja," je o programu razložil ustanovitelj Anand Subramaniam.

Program Brainobrain dela na tem, da otroci v skupini dobro delujejo, da so osredotočeni, da imajo vodstvene sposobnosti, razmišljajo širše kot drugi otroci in da urijo spomin. "Številni otroci, ki so bili v Indiji vključeni v program že pred štirinajstimi leti, so sedaj na visokih položajih. Povedo, da so jim v podjetju nemudoma zaupali zahtevnejše naloge," je povedal Anand Subramaniam.

Otroci in starši so lahko na Brainobrainfestu 2018 obiskali tudi kreativno delavnico Jolly, dobili poslikavo v kotičku Minicity, se sladkali z dobrotami Locker, sestavljali zapletene igre in se zabavali z velikanskimi družabnimi igrami v kotičku Muzeja iluzij.

O programu Brainobrain

Brainobrain je po svetu večkrat nagrajeni program za izobraževanje otrok, ki ga je leta 2003 razvil Indijec Anand Subramaniam skupaj s svojima bratoma. Spodbuja razvoj obeh polovic možganov, življenjskih veščin in učinkovitih NLP tehnik. "Program spodbuja razvoj mladih genijev po vsem

svetu," je ustanovitelj na kratko opisal program, ki se osredotoča na pomembne veščine, kot so koncentracija, spomin, poslušanje, sposobnost učenja, kreativnost in vizualizacija. V dveh polnih urah tedensko otroci računajo z abakom ali s pomočjo vizualizacije, rešujejo miselne izzive, tkejo tesna prijateljstva in medsebojno sodelujejo. Brainobrain, ki zelo hitro vpliva na otrokovo vedenje in njegove mentalne sposobnosti, je danes prisoten v 37 državah po svetu in izobražuje več kot 200.000 otrok.

Brainobrain ni šola, otroci ga občutijo kot izziv

Tea Grbič, direktorica programa Brainobrain za Slovenijo, je strnila svoja opažanja: "Opažam, da otroci postanejo v šoli hitrejši in dalj časa zdržijo pri nekaterih aktivnostih. Spontano začnejo iskati izzive." Dodaja, da starši pogosto pričakujejo, da bo otrok zato boljši pri matematiki, vendar daje Brainobrain veliko širše znanje in se osredotoča predvsem na veščine, ki bodo otroku prišle prav pri vseh šolskih predmetih in v življenju na splošno. Otroci se v programu Brainobrain namreč umirijo, postanejo bolj motivirani, samozavestnejši, pogumnejši, znajo si postavljati osebne cilje, razvijajo vztrajnost in vedo, da je za uresničevanje ciljev treba tudi dalj časa delati.

Metoda Brainobrain je nedavno prejela prestižno nagrado "Best Kids Education Brand Award" za leto 2017.

ZNANI MEŽIČAR

MNOGI LJUDJE V ZRELIH LETIH ŽALUJEJO ZA IZGUBLJENIMI PRILOŽNOSTMI, ZA KRAJI, KI JIH NISO OBISKALI, ZA SANJAMI, KI JIH NISO URESNIČILI.

A VSI NISO TAKI. NAŠ DANAŠNJI GOST JE UBRAL NEOBIČAJNO, SAMOSVOJO POT, DA BI DOSEGEL NEKAJ, ZA ČIMER BI SICER OSTALO LE NEIZPOLNJENO HREPENENJE.

ZA MOJA RADOVEDNA VPRAŠANJA SI JE VZEL ČAS AKADEMSKI SLIKAR

Stanislav Makuc

Kako dolgo ste že Mežičar, zakaj ste gradili tu?

V Mežico smo se preselili pred 32 leti predvsem zaradi novega stanovanja, ki smo ga kot mlada družina nujno potrebovali in ga na srečo dobili tukaj. Kljub razkošju, v katerem smo se znašli (kopalnica, balkon, centralna kurjava), sem bil sam z eno nogo še dolgo v Žerjavu. Po duši sem trmast Žerjavčan in tako bo tudi ostalo.

Do gradnje hiše je pripomogel predvsem splet okoliščin, prosta parcela pod Kajžarjem, z lepim razgledom na Peco in Mežico, ki pa je ostala prosta predvsem zaradi griča, ki je zahteval izkop 4000m³ laporja, da smo lahko začeli graditi. Hišo smo tako kot marsikdo zgradili z veliko truda in volje. Večino del smo opravili sami, zato smo zelo navezani nanjo in v njej zadovoljni.

Kakšen je vaš osnovni poklic,

kje ste bili zaposleni?

Moj osnovni poklic je avtoelektrikar, moja prva zaposlitev pa pri Ljubljana Transport oziroma Viator na Prevaljah, kjer sem se tudi izučil in tako najhitreje prišel do lastnega kruha. Po odsluženi vojaščini sem se zaposlil pri Rudniku Mežica, v Tovarni akumulatorjev. Tukaj sem nadaljeval z izobraževanjem ob delu – najprej z vpisom v Elektro delovodsko šolo, kjer sem za sprejem moral opraviti še diferencialne izpite na Elektro šoli Maribor, in ob tem pridobil še poklic – obratovni elektrikar. Kasneje sem končal še Višjo šolo za organizacijo dela v Kranju in pridobil poklic – organizator dela.

Ste risali že v otroštvu?

Kolikor se spomnim, sem rad risal.

Ste bili vključeni v amaterska

združenja likovnih ustvarjalcev?

Bil sem član Koroških likovnikov.

Vaša pot na ALUO je malce – precej drugačna od običajne. Kako je prišlo do tega?

Ja, moja pot na Akademijo za likovno umetnost in oblikovanje je res drugačna od običajne. Želja po nadaljnjem izobraževanju se mi je uresničila ob upokojitvi. Dve leti sem se izobraževal v Likovnem ateljeju akademske slikarke Nuše Lapajne v Ljubljani, pod mentorstvom dr. Slađane Mitrović. Izobraževanje je potekalo v smeri priprav na sprejemni izpit na ALUO.

Po diplomii ste dokončali še magisterij – sledi še kaj?

Leta 2014 sem diplomiral iz slikarstva pri prof. Zmagu Leonardiču, 2017 pa sem končal magistrski študij slikarstva pri

prof. Bojanu Gorencu. Zdaj bi rad najprej v miru slikal, izobraževanje pa v kakšni drugi obliki – nikoli ga ni dovolj!

Kako je prišlo do odločitve za vpis na ALUO v zrelih letih? Kaj je bilo potrebno za vpis?

Takoj po upokojitvi sem sprejel odločitev, ki me je pripeljala v likovni atelje Nuše Lapajne. Tam sem se izobraževal v programu namenjenemu za vpis na akademijo. Manjkalo mi je znanja risanja figure, portreta, ki je del sprejemnega izpita. Za pristop k opravljanju sprejemnega izpita na ALUO je potrebno oddati mapo z določenim številom del (figura, portret, itd.), ki jih komisija pregleda in poda svoje mnenje. Če je mnenje pozitivno, lahko pristopiš k opravljanju sprejemnega izpita. Ta traja 3 – 4 dni, ko po živem modelu rišeš figuro in portret. Ob koncu sledi še ustni zagovor. Del ocene šteje tudi prej oddana mapa.

Kako so vas na akademiji sprejeli predavatelji, kako sošolci?

Nič posebnega ni bilo, od starejših študentov nisem bil edini.

Ste akademijo zaradi svojih življenjskih izkušenj doživljali in dojemali drugače kot ostali

študenti? So oni vas jemali kot enakega ali so kdaj tudi poiskali vaš »očetovski« nasvet?

Akademijo sem jemal zelo resno, saj pot do tja ni enostavna in zahteva veliko truda in odrekanja. Nič ne pride samo od sebe. Če je želja le dovolj močna in iskrena, je tudi uresničljiva. Mlajši sošolci so dobili tudi kak očetovski nasvet – ko in če so ga potrebovali. Starejši smo pa rabili pomoč mlajših predvsem na področju računalništva in jezika (predmet video in novi mediji, razni prevodi strokovne literature ...)

Kakšno je sploh sožitje na umetniško usmerjeni fakulteti – glede na to, da so umetniki pogosto precej samosvoji ljudje?

Potem, ko sem se malo navadil, se mi je zdelo sožitje čisto OK; res pa je, da smo bolj samosvoji.

Kaj je bilo najtežje?

Najtežji je bil začetek. Odhod od doma, prvo stanovanje na Viču, kjer sem poleg osamljenosti in mraza staknil še pljučnico. Na akademiji, ki sem jo jemal smrtno resno, pa je seveda na začetku prisotna trema. Potem, ko spoznaš profesorje in sošolce, način dela itd., postane lažje.

Se je med študijem treba

izražati tako slikarsko kot kiparsko ali pa se ti dve smeri ločita?

Slikarstvo in kiparstvo sta dve ločeni smeri, v času mojega vpisa je bila še grafika. Prvo leto študija je za vse enako, potem pa se programi ločijo. Sam sem si želel pridobiti izkušnje tudi v kiparstvu. To se mi je uresničilo z možnostjo izbirnih predmetov v dveh semestrih. Enako tudi za grafiko.

Razstave (pred in po zaključku študija) – jaz se spomnim vašega sodelovanja na razstavah v Štiblcu/ pogrešate to? Laiki smo se tam ob predstavah in razlagah marsičesa naučili.

Od leta 1996 do 18. maja letos, ko je bila v »Štauhariji« v Ravnah otvoritev moje najnovejše, je bilo v koroških galerijah, pa na Vrhniki in v Domžalah postavljenih 9 samostojnih razstav. Skupinskih je bilo veliko več, postavljene pa so bile na Koroškem, kar nekaj jih je bilo v Ljubljani, pa v Grožnjanu in še kje. Likovniki se srečujemo na slikarskih kolonijah, taborih in projektih, rezultat pa so skupinske razstave. Odhod Lojzke Barbič in s tem tudi Štibla pomeni veliko izgubo tako za krajane Mežice kot tudi širše. Da je mogoče tudi v manjšem kraju narediti

marsikaj, je dokaz ravno Štiblc. Za primerjavo dajem Galerijo – Muzej Lendava, v katero uspejo pripeljati svetovna imena: Rembrandt, Goya, Picasso, Chagal. Ko sem na akademiji vprašal prof. Metoda Frlica, ki je tam sodeloval kot razstavljaec, kako je to mogoče v primerjavi z Ljubljano, Mariborom, sem dobil odgovor – pravi ljudje na pravih mestih. To je veljalo tudi za Štiblc. V času, ki ga živimo sedaj, pa je vse usmerjeno v in skozi denar. Denar je seveda pomemben, še zdaleč pa ni edini!

Kaj in kako ustvarjate?

Slikam v različnih tehnikah: kolaž, akril, jajčna tempera – če jih naštejem le nekaj. V današnjem času pa se tehnike prepletajo (fotografija, video, instalacija itd.), tako, da slikar ne uporablja več le čopiča.

Pri delu imam rad mir. Včasih slikam ob glasbi, a ko me delo posrka vase, tudi te ne slišim več, izključim vse zunanje.

Kje/kako pridete do motiva, kaj je sprožilec?

Idej ne moreš iskati na silo. Meni se porajajo med tekom, branjem. Seveda pa mora prenekatera ideja kar dolgo čakati nekje v kotičku možganov, se razvijati in oblikovati, preden jo lahko prene-

sem na platno. Spodbuda so mi tudi obiski razstav.

Kaj vam pomeni likovno ustvarjanje?

Sprostitev, notranjo izpolnitev in pomiritev s samim seboj. Ob tem bi dodal še misel mojega prof. Tuga Šušnika, ki nam jo je v ateljeju občasno namenil: The bigger the pain, the better the art! Da to drži, sem preizkusil na lastni koži. Likovno ustvarjanje me torej izpolnjuje. Ob poslušanju glasbe pa sem včasih prepričan, da bi bil lahko tudi glasbenik – ko bi le v otroštvu dobil priliko za to.

Kako je biti učitelj v MGC? Glede na članek v prejšnjem Šumci so učenke več kot zadovoljne. Kako se počutite vi?

Nikoli nisem planiral, da bi učil. Tudi ne želim, da bi moji učenci/učenke zgolj barvali. Ne, želim jih ne le učiti temveč naučiti! Sem pa glede zdajšnje skupine presenečen in zadovoljen, ker jih slikanje in slikarstvo res zanima in se ob tem tudi iskreno trudijo. Krožek z junijem zaključujemo, verjetno bomo postavili tudi razstavo, v jeseni pa nadaljevali z »drugim letnikom«.

V MGCM so se v tehniki risanja z ogljem v dveh skupinah preizkusili tudi otroci iz vrtca Mežica, sicer pa menim, da je vrzel med mlajšimi in starejšimi prevelika.

Sicer sem pa začel z neke

vrste poučevanjem že prej – z dvema skupinama otrok iz mežiškega vrtca smo delali z ogljem – in, če povem še to – oglje za slikanje sem izdelal kar sam.

Ste kaj umetniških genov prenesli na vnuke? Ali kdaj »rišete« skupaj?

Vnuk in štiri vnukinje so poizkusili že vse: grafiko, linorez, jedkanico, kolaž, akril, akvarel. Silim jih ne, če si pa dela v ateljeju zaželijo sami (in si ga), sem pa vesel.

Načrti?

Predvsem želim slikati za svojo dušo. Pa to, da bi bilo naslikano dobro.

Zaključna misel – pomen likovnega izražanja oziroma pasivnega (ki to pravzaprav ne more biti) gledanja umetniških del za vsakega med nami?

Želel bi si, da bi se ljudje bolj zavedali, kako pomembna je široka kulturnoumetniška izobrazba. Za vsakega. Pa še to: ob tej priložnosti bi se rad zahvalil svoji družini, sošolcem in prijateljem, ki so mi stali ob strani in seveda tudi mežiškemu glasilu za izkazano pozornost.

Hvala, da smo lahko pokukali v življenje in delo umetnika.

Ida Paradiž

MEŽIŠKO

KOLENDAR PRIREDITEV 2018

POLETJE

SOBOTA, 02.06.2018

Srečanje članov Društva invalidov 11.00
Društvo invalidov Mežica
IZLETNIŠKA KMETIJA KAJŽAR

PETEK, 08.06.2018

Velika razstava amaterskih ustvarjalcev 18.00
Medgeneracijski center Mežica
MEDGENERACIJSKI CENTER MEŽICA

PETEK, 15.06.2018

Pozdrav Rožniku - druženje občanov pred Bargetovo vilo 18.00
Mešani pevski zbor Rožnik
PARK PRED BARGETOVO VILO (v primeru slabega vremena odpade)

Štehanje 18.00
Konjerejsko društvo Poljana, Izletniška kmetija Vojak Jakopič
IZLETNIŠKA KMETIJA VOJAK JAKOPIČ

Prva obletnica ShootArt Cafe - zabava z Lukom in Tomažem 20.00
ShootArt Cafe Mežica, Dijana Šimunič, s.p.
SHOOTART CAFE MEŽICA

SOBOTA, 16.06.2018

Marš na Štenge 2018 - Gorsko kolesarska dirka 10.00
Športno kolesarski Klub Pandalna
ŠPORTNI PARK - PUMP TRACK MEŽICA, CENTER MEŽICE

Srečanje starejših 11.00
Karitas Mežica
CERKEV SV. JAKOBA MEŽICA

Velika vaja ob 120-letnici Prostovoljnega gasilskega društva Mežica 16.30
PGD Mežica
NARODNI DOM MEŽICA IN OKOLICA

Kresni večer s promenadnim koncertom Pihalnega orkestra Rudnika Mežica in MPZ Mežiški knapi 20.00
TD Mežica, KD PORM, MPZ Mežiški knapi, Združenje Ruda
PLATO PRED NARODNIM DOMOM

NEDELJA, 17.06.2018

Ljudje na obronkih občine Mežica - predstavitve eko/turističnih (in ostaih) kmetij na območju občine Mežica v sliki in besedi II 19.00
Peršak Alojz, Produkcija Video Hit Mežica
NARODNI DOM MEŽICA, VELIKA DVORANA

SREDA, 20.06.2018

Turnir v balinanju (dvojice mešano) 8.00
DU Mežica - balinarska sekcija
BALINIŠČE MEŽICA

Gutanov memorial - rusko kegljanje 14.00
DU Mežica - sekcija Storžek
BALINIŠČE MEŽICA

ČETRTEK, 21.06.2018**18.00 Skok v poletje**

Osnovna šola Mežica

ŠPORTNI PARK – NOGOMETNI STADION (v primeru slabega vremena odpade)

SOBOTA, 23.06.2018**7.30 4. pohod po poteh rudarjev z ogledom muzeja Podzemlje Pece (I)**Planinsko društvo Mežica, Turistični rudnik in muzej Podzemlje Pece
ZBIRALIŠČE NA AVTOBUSNI POSTAJI MEŽICA**9.00 50. srečanje rudarskih gasilskih enot s tekmovanjem**

Prostovoljno gasilsko društvo Mežica

ŠPORTNI PARK – NOGOMETNI STADION

16.00 Parada ob 120-letnici Prostovoljnega gasilskega društva Mežica

Prostovoljno gasilsko društvo Mežica

OD CENTRA MEŽICE DO NARODNEGA DOMA

18.00 Veselica pod šotorom s Skupino Zaka' pa ne

Prostovoljno gasilsko društvo Mežica

ŠPORTNI PARK – NOGOMETNI STADION

SOBOTA, 23.06.2018**Black Hole bike festival 2018**

(23.06.2018–01.07.2018)

Turistično športno društvo Črna lukna

KOLESARSKI FESTIVAL

OD CRNE NA KOROŠKEM DO RAVEN NA KOROŠKEM

NEDELJA, 24.06.2018**19.00 Mežica poje, pleše in igra – prireditev v počastitev Dneva državnosti**

Kulturna društva Občine Mežica

NARODNI DOM MEŽICA, VELIKA DVORANA

SREDA, 27.06.2018**8.00 Otvoritev obnovljenega balinišča in turnir v balinanju (trojke moški)**

DU Mežica-balinarska sekcija

BALINIŠČE MEŽICA

ČETRTEK, 26.07.2018**Mežica open 2018 – Mednarodni turnir na mivki**

(26.07.2018–28.07.2018)

Društvo za šport in rekreacijo Mežica

ŠPORTNI PARK – LETNO TELOVADIŠČE

ČETRTEK, 06.09.2018**9.00 Dan zdravja v Mežici s testom hoje**

ZD Ravne na Koroškem, Občina Mežica

ŠPORTNI PARK – NOGOMETNI STADION

NEDELJA, 16.09.2018**7.30 4. pohod po poteh rudarjev z ogledom muzeja Podzemlje Pece (II)**Planinsko društvo Mežica, Turistični rudnik in muzej Podzemlje Pece
ZBIRALIŠČE NA AVTOBUSNI POSTAJI MEŽICA

Prav lepo vabljeni,
da se udeležite
dogodkov in prireditev,
ter skupaj z nami
doživite nepozabno
Mežiško poletje!

Občina Mežica

UREDNIŠKI
ODBOR

župan
Dušan Krebel

odgovorna urednica
Jerneja Vertačnik

direktor občinske uprave
Blaž Saloven

člani uredniškega odbora
Jožef Libnik
Barbara Prevorčič
Ida Paradiž
Jon Petek

Glasilo Občine Mežica izhaja 4 x letno v nakladi 1.600 izvodov in ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Vsem, ki ste s prispevki sodelovali, se najlepše zahvaljujemo. Prosimo, da s svojimi prispevki tudi v bodoče sodelujete, ker bo le na ta način naše glasilo pestro in zanimivo.

Prispevki ne bodo honorirani, uredniški odbor pa si pridružuje pravico do njihovega izbora.

Oddaja dokumentov naj bo na digitalnem mediju (tekstovni članki v Microsoft Word-u, fotografije pa priložene ločeno v formatu jpeg ali tiff, in sicer na resoluciji 300 dpi s krajšo stranico najmanj 10 cm). Fotografije, ki ne bodo primerne velikosti (npr. snete iz spleta – 72 dpi / 70 KB) ne bodo objavljene. Fizično oddane fotografije, ki ste jih prispevali, lahko po objavi glasila dvignete na tajništvo občine Mežica.

Svoje prispevke pošljite na naslov:

Občina Mežica
Trg svobode 1,
2392 Mežica

info@mezica.si

izdala
Občina Mežica

lektoriranje
Jerneja Vertačnik

fotografije
avtorji člankov

fotografija na naslovnici
Uroš Podovšovnik

oblikovanje
Jasna Kalčič Rajzer, atelje jk@

tisk
Malex d.o.o.

naklada
1.600 kosov

www.mezica.si